

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I., Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10.

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. în Reg. publ. per 934/1938
Trib. Timișoara
Redactor resp. Dr. VARNAY ELEMÉR

PETŐFI SZELLEME

Irta: CSERNIK JÓZSEF

Amíg Távolkelet csatáterein a népek és ezetek a modern hadipar pokoli vívmányai a legszörnyűsebb módon ölik, gyilkolják egymást, addig Erdély bércei között a magság kisebb-nagyobb csoportjai, tömegei indokolnak a fejedégyházi síkságra, hogy véletlen és bensőséges ünnepséggel áldozzanak Petőfi Sándor halálának kilencvenéves évülvölője alkalmából a „világszabadság” költő-s hóse örök emlékének, halhatatlan szelle-nek.

Fejedégyházi síkság! Ott a szép völgyben, borított hegyek lábánál, a csendesen folyó kékülő lapályán esett el, halt hősi halált Pe-sándor 1849. július 31-én, egy kedd-i nap délutáni óráiban. Teste a többi ismeretlen hőssel együtt már régen elvegyült az er-délyi föld poraival. Szelleme azonban, az a ha-nas szellemi kincs és örökség eszményi tiszt-gában él és hat nemzetében és a népek ny közösségében.

Ünnep a mai nap, először az erdélyi ma-rságnak, de ünnepe az emberi szabadságnak és szabadságát szerető s arra vágyó minden nek és nemzetnek!

Petőfit az isteni Gondviselés a magyarsá-keresztül a világnak, az egész emberiségnek a. Világokat egybefoglaló lelkek a népek sza-badságáért és testvériségéért küzdött, harcolt. 7-ben Petőfi már nemcsak népének, hanem az sz emberiség sorsáért, szabadságáért aggó-t és lelkesedett. Ezzel megszűnt csak a ma-r nép költője lenni. Az egész emberiség „vi-szabadság”-ának költője és hóse lett.

Váltságos idöket, bizonytalan napokat élünk. A ke” ellenére is a népek és nemzetek létükért szabadságáért a legönfeláldozóbb harcukat fűk. Minden izzó parázson táncol. Az aláesott d morajlik. Minden bizonytalan. Nem tud-ni, hogy mit hoz a jövő, a holnap. Az em-berség megborad, ha sorsának jövőjére gon-d. Moszkva, Páris és London, Tokió, Róma Berlin vegykonyháinak kallaíjaiban titkos vekeket főznek, végzetes kísérletekkel próbál-znak.

E válságos és bizonytalan jelenben félelem borzalom, aggodalom és rettegés tölti el az azi békére vágyó emberies embert. A lánoki tó szellemén keresztül sejti és érzi, hogy

A század visel s,

Születni fognak nagyszerű napok,

Életnek — halálnak vészes napja.

Petőfi Sándor a népek szabadságának, egyenlőségének és testvériségének költője és hóse. De mindaz, amiért élt, küzdött, harcolt és áldozta ifjú életét, hol van, mivé lett? Az emberiség lelki békéje feldúlva, tele aggodalom-al és a háborútól való borzalommal, a népek száz milliói nyomorban, a népek szabadsága a arnokság béklyóiban, egyenlőség és testvéri-g helyett társadalmi és gazdasági elnyomás és arc.

Ezért a mai súlyos és válságos napokban, időn szerte az egész világon, Keleten úgy, mint Nyugaton, az elmult korok szellemi gaz-ságságát, az emberiség szent és közös kincsét usztítják és megsemmisítik, mindazokért azon-on mit sem tudnak cserébe, kárpótlanul adni. Tehát az egész emberiségnek, egyéneknek és épeknek, erőseknek és erőtléneknek, hatalma-oknak és járombalevőknek, többségieknek és kisebbségieknek érdeke, szent kötelessége, hogy smét új érvényre jussanak mindazok örök em-beri eszmék és jogok, amelyek a hatalomra vá-gerítő népekből s a hatalmaskodó nemzetekből megértő, békés és megnyugodott népeket, nem-zeteket varázsolnak a mindent átfogó, betöltő és egymásba olvadó egyenlőség és szabadság, jog és igazság alapján

Holtpontra jutottak az angol-japán tárgyalások

A japánok a kínai dollárnak Tiencsinből való kiküszöbölését és a kínai bank ezüstkészletét követelik

Craigie nagykövet utasítást kért Londonból

Londonból jelentik: Pénteken, a késő esti órákban érkezett meg Londonba Craigie angol nagykövet jelentése a tokiói tárgyalások leg-újabb fennakadásáról. A jelentésből kiderült, hogy a tárgyalás során a japán kiküldöttek ra-gaszkodtak két követelésükhöz.

1. A kínai dollárnak a japánok által meg-szállott területeken és így az idegen negye-dekben a forgalomból való kivonásához, 2. a tiencsini kínai bank ezüstkészletének ki-szolgáltatásához.

Az angol küldöttség mindkét követelést vissza-utasította azzal, hogy a már előzően kötött megállapodások nem vonatkoznak gazdasági és valutáris kérdésekre, azonkívül pedig az angol kormány törvényes fizetési eszköznek ismerte el a kínai kormány által kibocsátott pénznemet. Ennek folytán

az angol kiküldöttek néhány napos haladé-kot kértek a tárgyalások folytatására

és Craigie nagykövet újabb utasításokat kért kormányától a két követelés tekintetében. Lon-donban nem titkolják, hogy az Egyesült Alla-mok japánellenes lépése kiszámíthatatlanul me-gerősítette Anglia helyzetét a Távolkeleten és ha a tokiói tárgyalások menetében újabb zavarok állnának elő, úgy

Anglia is megszünteti az 1911-ben kötött angol-japán gazdasági szerződést.

Newyorki jelentések szerint Hull külügyi államtitkár kijelentette, hogy az Egyesült Alla-mok újabb összeköttetése kizárólag Japán jó magatartásán valósulhat meg. Politikai körök-ben úgy látják, hogy közös hármasarceél valósul meg a Távolkeleten.

Japán-német egyezmény

Tokiói jelentés szerint az angol-japán érte-kezet holtpontra látszik jutni. A japán sajtó szerint

a japán hadsereg a tárgyalások megszakí-tását kívánja,

ha „Anglia nem tesz több őszinteségről tanu-bizonyosságot”. A szélsőségesek azzal fenyegető-znek, hogy ismét megkezdik az angolellenes tü-n-tetéseket.

A Domei-ügynökség jelentést adott ki, a mely szerint a külügyminisztérium árucere-osztálya aláírta a megállapodást Japán és Né-metország között. Ez a megállapodás rendezi a két ország közötti áruforgalmat és egyben ki-mélyíti az érdekelt országok kereskedelmi kap-

csolatait. A megállapodás a ratifikálás napján már életbelép.

DÉL-KINÁBAN NAGY OFFENZIVA KÉSZÜL

Hong Kongból jelentik: A japán ható-ságok megtiltották a kereskedelmi hajóknak, hogy a György folyó torkolatánál horgonyoz-zanak. Ennek oka az, hogy Japánból újabban nagy csapatszállítás folyik Kanton felé. Az útbanlevő csapatokat két hadosztályra becsü-lik. Kínai körökben a japán hadseregnek ezt a készülődését azzal magyarázzák, hogy a kí-nai szabadcsapatok támadása Kanton ellen minden pillanatban várható. Más részről úgy tudják, hogy

a japán csapatok Délkinában nagyarányú offenzívát készítenek elő.

A japán csapatok partraszállítását a kínai sza-badesapatok több helyen megzavarták.

Amerika tárgyalást kezd Angliával és Franciaországgal

kereskedelmi és hajózási egyezmény felmondása után

Amerika megkezdi tárgyalásait Angliával és Franciaországgal.

A Times azt írja, hogy amennyiben megá-lapítást nyer, hogy az Egyesült Államok felfo-gása teljesen azonos a japán kérdésben az angol és francia álláspontokkal, úgy nincs kizárva an-nak lehetősége, hogy a foganatosítandó rend-szabályok is teljesen azonosak lesznek.

Ez az igazi béke! Ez a nemzetek és népek életének boldog útja! Ez alapon lehetséges csak az egyéni és népi boldogulás és megelégedett-ség is. Az egész emberiségnek is ez az egyetlen és biztos útja, a szebb és boldogabb jövő, az igazi világbéke felé!

Petőfi törékeny testét 26 éves korában ál-doza fel népe és az emberiség örök eszméjéért. Teste már régen elporladt, szelleme azonban él és éltet az emberi közösségben beláthatatlan időkig.

Akik most elzarándokolnak és egybegyűlnek a fejedégyházi mezőn, az egykori csatásokon, hogy ez évben a szokottnál fényesebb és ben-

sőségesebb hódolattal áldozzanak Petőfi örök em-lékének, megdicsőült szellemének, s mindazok, akik csak léleken vehetnek ott részt, száza-dunk és korunk szegyeteljes hazugságai és rágalmozói ellenére is őszintén és igazán hirde-tik, vallják és magukévá teszik, követik és ter-jeszti, átélük és megvalósítani törekednek Petőfi szellemét, az emberiség közös és örök eszméit, hogy azok által önmaguk egyéni és népi ere-jét és életrevalóságát növeljék és gyarapítsák, valamint hitet és tanubizonyosságot tegyenek egy szép és megelégedett, szabad emberi és népi élet lehetőségeiről.

A közvetett támadás értelmezése körül Moszkvában még ellentétek vannak

Csak ennek tisztázása után indul el az angol-francia katonai küldöttség Kétséges, hogy Chamberlain megtartja hétfői expozéját

Londonból jelentik: Pénteken este újabb hírt kapott az angol külügyi hivatal moszkvai tárgyalások menetéről. Úgy tudják, hogy a moszkvai angol és francia nagyköveteket ma újból fogadják a Kremben. Valószínűnek tartják, hogy Chamberlain miniszterelnök

az alsóház hétfői külügyi vitája során be fogja jelenteni, hogy 10 nap múlva katonai megbeszélések kezdődnek Moszkvában,

miután a három nagyhatalom védelmi szerződést kötött. Utalni fog Chamberlain miniszterelnök nyilatkozatában, hogy

a szerződés politikai részének egyes pontjai tárgyában még folynak a megbeszélések,

de a felek az eddig elért eredményekre való tekintettel elhatározták, hogy megindítják a katonai tárgyalásokat, amelyek több hétig tartanak. Valószínű, hogy az angol miniszterelnök a hétfői vita során

általános külpolitikai áttekintést fog adni

a nyilatkozatában, amelyben elsősorban megemlékszik a távolkeleti helyzetről, a Kínában, Japán izgatóra még mindig folyó angolelleses tüntetésekről és valószínű, hogy ennek keretében újból leszögezi álláspontját Danzig kérdésében.

NEM BÍZNAK A SZOVJETHADSEREG TELJESÍTHETŐSÉGÉBEN

A félhivatalos Times mérlegelve a szovjet-orosz katonai segítség értékét, arra a következtetésre jut, hogy nehéz elképzelni milyen mértékben tudna a szovjetországi haderő segítséget nyújtani háború esetén. Még a hatalmas orosz légi haderő sem kerülhet abba a helyzetbe — írja a lap —, hogy sok kárt okozzon a tengelyhatalomnak, ha nem rendelkezik megfelelő légi támaszpontokkal, a tengelyhatalmak határain belül.

A moszkvai angol nagykövét legutóbbi jelentéséről nem szívrogtak ki megbízható hírek. Bizonyosra vehető azonban, hogy a tárgyalások folynak és hogy azok menete most ugyanolyan kedvező, mint eddig volt.

VEDELMI JELLEGŰ LESZ AZ ÚJ KATONAI SZÖVEJSÉG

Párisból jelentik: Az angol-szovjet tárgyalások továbbra is élénken foglalkoztatják a francia lapokat. A Petit Parisien megállapítja, hogy most már a hadseregeké a szó, mert a diplomáciai tárgyalásokat párhuzamosan lehet folytatni a katonai megbeszélésekkel. A francia és angol katonai megbízottak már a jövő hét folyamán Moszkvába utaznak. Az Excelsior azt írja, hogy a Kremben ezentúl párhuzamosan fognak folyni a jogi, politikai és technikai tárgyalások, hogy a háromhatalmi egyezmény egyszerre és a maga tökéletességében lásson napvilágot. Maga ez a tény kizárja annak lehetőségét, hogy

akár közvetlen, akár közvetett támadás érje Európa valamelyik államát.

HÍR CHAMBERLAIN NYILATKOZATAINAK ELMARADÁSÁRÓL

A francia közvéleményben nagy csalódást keltettek azok a londoni jelentések, amelyek szerint Chamberlain miniszterelnök nyilatkozata, amelyet hétfőre jeleztek — egyelőre elmarad. A Journal a következőket írja:

„Nehéz szülésről van szó!”

A lap figyelmeztet arra, hogy Moszkva az egyezmény gépezetét esetleg arra használhatja fel, hogy saját céljait előbbre vigye.

Párisból jelentik: Bonnet külügyminiszter

Az angol hadsereg palesztinai vesztesége

Londonból jelentik: MacDonald gyarmatiügyi miniszter az alsóház tegnapi ülésén bejelentette, hogy az elmúlt évben a palesztinai szárazföldi és légi haderő 133 tagját ölték meg és 137 tagját megsebesítették. A katonai szerződéseken kívül 28 angol hivatalnokot ölték meg és 79-et megsebesítettek.

az államtanács ülésén részletesen beszámolt a nemzetközi helyzetről és ismertette a legutóbbi moszkvai tárgyalásokat. Megállapította, hogy ezek nagy egészükben és a leglényegesebb pontok tekintetében elvileg meg egyeztetéshez vezettek.

Hitler üdvözölte Mussolinit születés napján

Berlinből jelentik: Hitler birodalmi vezér Mussolini miniszterelnök 56-ik születésnapján kalmából táviratilag kívánt szerencsét. Ez alkalommal halálával emlékezett meg a májusban kötött német-olasz barátsági és szövetségi szerződésről, amely elválaszthatatlan sorsközösséget jelent az olasz és német népet, hogy létjogaik megvédésére erejüket az európai fenntartásával bizonyítsák be.

1942-ig meghosszabbították a francia kamara tagjainak mandátumát

Párisból jelentik: Lebrun elnöki kabinja ma államtanácsot tartott a francia kormány tagjai. Az államtanács számos fontos rendeletet hagyott jóvá, így mindenképp a francia képviselőház tagjainak megbízatását 1942. május

31-ig meghosszabbították. Elfogadták a nemzeti védelemről szóló rendelet törvényeket. Lényeges rendelkezés az, amelynek értelmében Franciaország egész rádióhálózatának ügyei egy igazgatás alá kerülnek.

Revolveres betörőhajsza a kukoricásban

A temesvári rendőrség két veszedelmes betörőt üldözött, akik közül az egyiket sikerült elfogni

A temesvári rendőrség bűnügyi osztálya néhány nap előtt megindította a nyomozást Bereneantiu Ioan és Bereneantiu Gheorghe ismert, veszedelmes betörők kézrekerítésére. A Bereneantiu-fivérek hírhedt betörők, akiket a bíróságok többször elítéltek már. A legutóbbi fogházbüntetésük kitöltése után ismét Temesvárot léptek működésbe és a város területén számos betörést és lopást követtek el.

A rendőrség a nyomozás során megállapította, hogy a két vakmerő betörő nappal az Aradi-út mellett levő kukoricásban rejtőztek, éjszaka azonban előbújnak rejtőhelyükből és elkövetik a betöréseket.

Tegnap délután két óraker Adamescu komiszárs nyomozócsoportja, amelynek Boidurean Simion és Secosan Ilie detektívek a tagjai, elindult az Aradi-útra, hogy a betörőket felkutatssa és elfogja. A rendőrtiszt és a detektívek az Aradi-úton hamarosan figyelmesek lettek egy férfire, aki kerékpárjára támaszkodva állt az út szélén. Adamescu komiszárs, akit nemrégiben helyeztek Temesvárra és így a betörők nem ismerték, egyedül haladt a férfi felé, míg

a két detektív külön-külön igyekezett a férfi közelébe jutni és annak menekülési útját elzárni.

Adamescu komiszárs közben beszélgetésbe elegedett a kerékpáros férfivel, aki nem volt más, mint Bereneantiu Gheorghe. Beszélgetés közben észrevette, hogy Bereneantiu Ioan, akiről tudta, hogy zöld ing van rajta, néhány lépésnyire az úttól, lefeküdvé pihen. Odament hozzá és a vállára téve kezét, rászólt:

— Bereneantiu Ioan letartóztatlak! Kövess a rendőrségre!

Amikor ezt Bereneantiu Ioan meghallotta, talpra ugrott és felkiáltott:

— Inkább a halált választom, de nem hagyom elfogni magam!

Azután kést rántott és a rendőrtisztre akart támadni. Adamescu komiszárs a támadás elől két lépést visszahúzódt és közben elővette revolverét, hogy a bandita ellen védekezzen. Bereneantiu Ioan a revolver láttára megnátrált, futással akart menekülni.

A komiszárs üldözőbe vette a betörőt, aki a kukoricásban ugrott, mert azt remélte, hogy ott sikerül eltűnnie. A rendőrtiszt oda is követte és többször megállásra szólította fel. A bandita azonban nem állt meg, mire Adamescu komiszárs, hogy szökését megakadályozza,

kétszer utána lött. Mindkét golyó talált és Bereneantiu Ioan a lábán megsebesülve, a földre zuhant.

A politikai meg egyezés tekintetében már arnyalati és részletkérdések várnak szabályozásra. A három hatalom kormányai között csak egyetlen cikkely körül vannak észlelt eltérések, a közvetett támadás meghatározása körül.

Általában az a benyomás, hogy a további tárgyalások során e pont körül sem merülnek fel alapvető nehézségek. A katonai megbeszélések a jövő héten megkezdődnek és párhuzamosan folynak a politikai tanácskozásokkal. Londonból a jövő hét közepén angol katonai küldöttség utazik Szovjet-Oroszországba.

A küldöttség Párison át megy Moszkvába, ahol csatlakozik hozzá a francia katonai küldöttség is, amelynek

vezetője Doumens tábornok lesz. A francia külügyminiszter ezután a többi nemzetközi eseményeket ismertette.

Most már ellenállás nélkül megadta mag nyugodtan tűrte, hogy a mentők a két szállítsák. Állapota nem súlyos, de ágya rendőrt küldtek, aki feigőgyulását orvosi vizsgálmas hajsza csak Bereneantiu Ioant jut a rendőrség kezébe, mert Bereneantiu Gheorghe sikertelen kerékpáron emelkedni. A rendőrség azonban a nyomában van és rövidesen is elfogják.

S C A L A
szenzációja!

CSODÁK

CSODÁJA

„Goldvyn Follies“
Színesfilm
RITZ TESTVÉREK — KENNY BAKI
ANDREA LEEDS — ADOLPHE MENJOU
és a híres
„AMERICAN BALET“

HOGYAN ÉL A HANGYÁK TÁRSADALMA FELTÁRULT A HANGYÁK ÉLETÉNEK TITKA

Az élet nagy rejtelmek között régen foglalkoztatja a tudósok képzeletét az a kérdés:

mi határozza meg a születendő utód nemét.

Az emberre és az emlős állatokra vonatkozólag a probléma rendkívül távol áll a megoldástól, egy kitűnő tudós azonban sikerült a hangyák társadalmában felfedezni azokat az erőket, amelyek a születendő egyedek alakulását szabályozzák. W. Goetsch és munkatársai az igazához hasonlóan épített, de sokkal egyszerűbb és áttekinthetőbb szerkezetű hangyabolyokban végeztek

tenyésztési és táplálási kísérleteiket,

melyeknek során pontosan megállapították, hogy milyen feltételek mellett lehet az egyébként teljesen azonos hangyatojásból hímek, dolgozót, vagy katonát létrehozni. A kísérletek teljes sikeréhez még csak az hiányzik, hogy királynét is tetszés szerint tudjanak laboratóriumi úton előállítani, úgy látszik azonban, hogy a hangyákirállyé születéséhez olyan erők közreműködése kell, amelyeket eddig a tudomány még nem állapított meg.

Ha egy hangya-állam kasztjait testük formája szerint vizsgálják, azonnal kiderül, hogy egyes testrészek fejlettsége meghatározza a rendi hovatartozásukat. Legnagyobb példányok a nőstények, a legkisebbek a dolgozók. A hímek és a katonák közöttük foglalnak helyet. A középső testrésztükön feltűnik, hogy a hímeknél és a nőstényeknél szárnyakat találunk, a katonáknál és a dolgozóknál azonban ezek hiányoznak. A nemi jelleggel bíró állatok tehát több mozgási lehetőséggel bírnak. A hangyák feje és alteste is jellemzően mutatja a rendi hovatartozásukat. Testük többi részéhez képest

legkisebb fejük és agyuk a hímeknek van.

Tekintve, hogy feladatuk csak annyi, hogy egy meghatározott időben kirepüljenek, a levegőben megüljék nászukat és utána rögtön befellegzik életüket, ez nem is csodálatos. A homlokukon három pontszerű szemmel több van ezeknek, mint a dolgozóknak és a katonáknak: ez egy olyan előny, amelyet a királynő is élvez, mert úgy látszik

a nászrepülésnél szerepet játszik a szépség.

A legnagyobb fejük és a legdifferenciáltabb agyuk a katonák és dolgozó rendhez tartozó hangyáknak van. Ez is érthető, ha meggondoljuk, hogy a fészekrakástól az élelemszerzésig és elosztásig, az utódgondozástól a védekezésig és a rabszolgaszerzésig a hangyanép minden belső és külső ügyét ők intézik. A közönséges dolgozóknak a feje általában akkora, mint az alsóteste, a katonáké pedig még nagyobb.

Ezzel szemben a legnagyobb alsóteste a királynőnek van. Ez is azzal a feladattal függ össze, amelyet ellát. A királynő ugyanis élő hordezője a tojásoknak.

Legmeglepőbb, hogy mindezek az alakilag, alkatilag, ösztönéletükben, hajlamaikban és életfeladataikban oly különböző egyedek

egy és ugyanabból a tojásból kelnek ki és kizárólag bizonyos

külső alakító erőtlől függ, hogy melyik fajta egyed jön létre.

Egyik ilyen alakító erő a megtermékenyítés. Ha ugyanis egy tojás anélkül hagyja el a tojócsovót, hogy a kéznél lévő tartalékokból mag jutna hozzá,

kivétel nélkül hím állat jön létre.

Az utóbbi időben W. Goetsch és tanítványai kísérletileg is igazolták ezt az önmagában nehezen megállapítható tényállást. Sikerült nekik megtermékenyítetlen nőstényt felnevelni és tojás lerakásra bírni. Minden tojásból hím állatok keltek ki.

Ha megtermékenyülnek a tojások, akkor dolgozók, katonák, vagy királynő lesz az eredmény. Ma már Goetsch és munkatársainak számtalan kísérlete után az is nyilvánvaló, hogy az a kérdés, melyik keletkezik az említett három forma közül (ugyanúgy, mint a méhek-nél) a larva életének egy meghatározott fázisában dől el. A képződési folyamat végeredménye

kizárólag attól függ, hogyan táplálták a lárvákat.

A lárvák táplálása természetesen az évszaktól függ, továbbá a gondozók számától, akik a növekvő larva körül szorgoskodnak.

Kís, mertesen alkotott hangyabolyokban, amelyek a természetesen találhatókkal szemben könnyen áttekinthetők, minden nehézség nélkül, tetszés szerint kialakítják a tudósok ezeket a feltételeket. Egyes lárváknak, amelyek korát ismerik, kevés gondozót adnak, úgyhogy minden hangyára 6—10 larva gondozása jut, a lárvák csak lassan kapnak táplálékot és részesülnek másféle szolgálatokban — de megtehetik azt is, hogy egy-egy lárvát egész udvartartással vesznek körül, úgyhogy állandóan több állat gondoskodik jólétéről. Még a táplálási módot is pontosan szabályozhatják, amennyiben csak állati, csak növényi, vagy vegyes táplálékot, vagy pedig szilárd, vagy cseppfolyós táplálékot adnak a lárváknak, a mennyiséget is tetszés szerint szabályozva.

Efajta kísérletek által sikerült az olasz házhangyánál és más hangyafajoknál

a dolgozók és katonák keletkezésének titkáról

a fátyolt fellebbenteni. Kiderült ugyanis, hogy a lárvák felelőse

katonákká

Az életretámadt mes

Lillehammer, július. Norvégia. Valószínűtlenül tiszta, kék ég, barna faházak, havas hegycsúcsok, fenyves, a mely fjordban sziklák között a tenger csillog, mintha a „Saga” elevenedett volna meg körülöttem. Még sem lepne, ha egyszerre az ősi monda mesealakjai lépnének elő a fák közül. Először járok itt s valahogy mégis úgy érzem, ismerős minden. Kísérőm mosolyog: „Peer Gynt” mondja. Peer Gynt — hogyan, hát a „baklovag”, az „álmohereg” tényleg élt valaha s itt élt ezen az álmovidéken? Tud erről valamit? Izgatottan kérdezem kísérőmet — s egyszerre elfelejtjük a reggeli lapok nagybetűs világszenzációit s elhatárczzuk: meglátogatjuk az igazi Peer Gyntöt.

1862 tavaszán Ibsen Henrik hosszú gyalogos vándorlásra indult s ebből a vándorútból született meg a világirodalom egyik remeke, a Peer Gynt. Feljegyzéseiből tudjuk, hogy utipoggyásza nagyon szerény volt. Az akkor 34 éves férfi fáradhatatlanul rötta a Gudbrands völgy utait. Hosszu hetek farsztó vándorútja után elért Nord-Fondsba s itt egy Lunde nevű gazdaságban szállt meg. Nem is olyan régen még szivesen mesélte el az érdeklődőknek egy öreg cselédasszony a gazdaságban, hogy ő jól emlékszik a különös viselkedésű, hosszuszakállu, hosszuhaju vándorra, aki néhány napot töltött Lunde-ban.

Itt, Lunde-ban találkoztott Ibsen Peer Gynttel. Nem a névvel s nem is a történettel, mert ezeket bizonyosan ismerte a népmeséből. De itt tudta meg, hogy Peer nemcsak mesealak, hanem élt valóságban — egy kőhajításműra Lundetól — a szembenfekvő Haga gazdaságban. De mennyire élt Peer! A völgy lakói pontosan tudták, hogy 1732-ben született, 1785-ben halt meg, életkorát minden gyerek ismerete s tucatjával mesélték a történetek erről a különös fantasztáról, akinek „polgári” neve Per Olsen Haga volt. „Gynt” voltaképp nem főnév, hanem ige s körülbelül „leselkedést” jelent a norvég nyelvben. Ha a macska lesben áll egeret várva, vagy ha a jöszemű vadász messze fávólból meglátja és célbaveszi a vadat, akkor használja a norvég nyelv ezt az igét, amelyet vadászbabárai szerettek meg Pernek melléknévként. Azt mesélték róla, hogy messze földön a legjobb vadász volt. De nemcsak a fegyvert tudta jól használni hanem a környék parasztjai közül azzal is kitűnt, hogy a toll forgatásához is értett. Pontos feljegyzések maradtak arról, hogy milyen könyvek voltak a hagvátkában. Szerény gyűjteményben a Biblián s Luther verses katekizmusán kívül főként verseskötve szerepeltek.

Megkísértem kihámozni Peer valóságos alakját a „Gyntiana”-ból, abból a mondatkőrből amelyet a Gudbrands-völgy lakóinak képzelete szőtt Per Olsen Haga alakja köré.

A színházban a nyugtalanverű fantasztával ismerkedtünk meg, aki messziről megírta aalandot, aki menekül a hétköznapból, de mit mesél a halad, a

lesznek, ha életük ötödik napjáig gazdagják el őket, erős, szilárd, koncentrált állalálékkal. Ha a kérdéses időben folyékony növényi eredetű táplálékot kapnak, akkor tel nélkül

dolgozók

lesznek a lárvákból és ezen

semmi sem változthatat többé,

még az sem, ha az ötödik nap után hirtelárad, erős táplálékot nyújtunk nekik. Ha lálékadagolást még tovább leszállítjuk ban, hogy a kritikus öt nap előtt az állé különböző módon összetett táplálékmet get adunk, amely részint szilárd, részint kony anyagokból áll, akkor úgynevezett dolgozók” és „kiskatonák” átmeneti jönnek létre.

Goetsch többek között említi azt az hogy egy maggyűjtő hangyafaj két, tetsrint kiválasztott lárváját 150 gondozó datlanul táplálta és ezek

óriási katonákká

fejlődtek, míg hetvenöt gondozónak, a re ugyanattól a nősténytől származó 15 dig ismeretlen külső erő, amely talán a rási, vagy táplálási faktorok közé t vagy ezeknek valamilyen kombinációja h za meg a királynő keletkezését.

Hangyákirállyót kísérleti úton eddig sikerült kitenyészteni.

Mivel ezek a hangyatelep legnagyobb v sa idején keletkeznek, lehetséges, hogy dig ismeretlen külső erő, amely talán a rási, vagy táplálási faktorok közé t vagy ezeknek valamilyen kombinációja h za meg a királynő keletkezését.

gazdaság, a sziklák és fjordok, ah l életét Mert — akármilyen különös is, de Per so nem hagyta el szülőföldjét, globetrotterre es formálja alakját.

Per kitűnő vadász volt, híres verekedő, dainak réme, szerencsés halász, szenvedélydító — és mestere a mesélésnek. Nem is cs hogy gazdasága bizony nem mutatta a j kezenyomát. Nem, Per szivesebben foglalkoz vereivel, mint az ekével, vagy a kaszával s ny vére úgyszólván képtelenné tette a rendszé tartó munkára. Ha néhány napig benne i hétköznapban, a Randane felől alkonyatkor különös hangokat hozott a szél, Pert hívták a csalogatták a boszorkányok s a Haga-gazdas egyszerre eltűnt a völgyből. Heteken keresztül letlenül látták alakját a sziklacsúcson, ami dulatlanul figyelte a tengert, vagy fagyos szakákon puskával s kezében leste a voni szarvasordákat.

De Pert Norvégia leghíresebb parasztja vadászügyessége, vagy halászszerecsénye teti is az, hogy senki nem mert kiállni ellene, ha észre került a sor, még az sem, hogy több „szívét zúzza össze, mint bárki más a völgybe ilyen babókkal mások is dicsekedhetnek; meséi tették halhatatlanná. A született mes volt, akinek szavai szinte hipnotizálják a hal got s akinek szájából a legképtelenebb töl sem hihetetlenek. Bizony, Per történetei n tották magukat szigoruan a valósághoz, fa tele volt különös eseményekkel, amelyeket a lyes élmények köntösébe öltöztetve mesélt e halgatóságának — s végül maga is elhitte, sok kaland tényleg megtörtént vele. Igen, E lotta, hogy a manók nevét kiáltják, ha este ült hegyi konyhájában s találkozott a kig, bujt boszorkánnyal a mezőn.

Per aglegényként élt és halt meg, épp mint Ibsen Gyntje. Amíg a lány „nem”-et r adint élt-halt utána, de ha engedett, vége v szerelmének is.

Vajjon mi lett volna Perből, ha másfél zaddal később látja meg a napvilágot? Els natban a válasz egész kézenfekvőnek látszik tő. De mégsem! Ma nem elég csak a fantá hoz, hogy valaki költővé váljék, s Perből hi az önkritika, az önfegyelmzés s a türelmes munkára való készség. Vonzódása a misztit talán a teológia felé esábitotta volna vagy t ellenköz végtel ragadta volna meg fantáziá — filmrendező lenne Hollywoodban. De az sei tetlen, hogy erős képzelete, merészsége, szug lhitető készsége a politikai téren hozott voln rekat Pernek s ezek a politikai életem oly erények nyugtalan korunkban talán politikai tették volna Peer Gyntöt!

—oxo—

Két urnő kalandja

*

...ez nagyon egyszerű, de mégis tanulságos története és amikor elmondom, jól tudom, hogy nem figyelték rá azok, akiknek tanulniuk kellene belőle, — az eset elmondásával legalább megszegyentem a fazeusokat.

...Londonban a Central Criminal Court előtt vádlóhelyre állott; a legifjabb 23, a legidősebb 40 éves; ez utóbbi az ötvös mesterséget tanulja, de természetét dolgozni; a másik három katonatiszti pályára készült, de a katonai iskolából apró csalások és egyéb vétségek miatt eltávolították őket. Az egyik azt vallotta a bíró előtt, hogy ő lírai költő; a másik kettő azt mondta, hogy újságíró.

— Melyik lapnál vannak alkalmazva? — kérdezte a bíró, Sir Gerald Dodson.

— Most nincs állásunk felettük a fiúk.

— És ezelőtt hol voltak alkalmazva? — kérdezte a bíró.

— Még nem voltunk alkalmazva sehol — válaszolt a fiúk.

...Valójában tehát nem is újságírók. Közülük az, aki a vád alá került, jelenleg betörő. A rendőrség véleménye szerint nincsen olyan zár, melyet egy ilyen betörő le nem tudna nyitni. De betöréssel foglalkozik, inkább gazdag nők körül lecsésedik.

...Mind a négy vádlott ügyvezető jökepi fiú. Az egyik és egész fejük nagyon apott és választékosan öltöztetve. Mind a négyen nagyon jó családból valók, iskoláikat végeztek és igen jó modorúak.

...A tavasszal megismerkedtek egy asszonnyal, akinek neve Pauline Vincent Daubeny; ez a Mary Lane lakik, a Queen Streeten. Mind a négy fiú udvarolt a nőnek, de egyelőre csak a legidősebb, azaz a betörő lépett vele viszonyba. Az asszonnyal együtt jártak mulatni, — a férjet ilyenkor otthon tarták. Április elején egy mulatóhelyen a négy seftiből álló banda kétezeröttszáz font értékű ékszereket lopott el az asszonnyól.

...Néhány nap múlva, április 12-én ugyanezzel a nővel egy másik nővel, kinek neve Gabrielle, és aki Londonban lakik (Park Lane, Seymour Place), kétezeröttszáz font értékű ékszert lopott el. Ebből a zsákmányból semmi sem került elő. A tárgyaláson a bíró előtt, mind a négy vádló beismerő vallomást tett. A bíró már öregember és nem igen ért az ilyen ügyekhez; csak nehezen ért meg, hogy „egyőt meggyuzni” az angol nyelvben annyit jelent, mint lelopni róla az ékszereket.

— Egy nő észreveszi, ha hozzányulnak a rajta lévő ékszerekhez, mondotta a bíró.

— Az egyik vádlott mosolyogva felelt:

— Lordságodnak ezen a téren hiányoznak a tapasztalatok. Egy rossz hírű mulatóhely különszobájában lerészegített nő nemcsak természetesen tartja el a várfát, hogy ölegessék és cirogassák és közben az ékszereire gondol legkevésbé.

— Kedvelte önt Mrs. Daubeny? — kérdezte a bíró a betörőt.

— A vádlott elmosolygódott:

— Azt hiszem, igen... Minden jel arra vallott.

— Ön kétszeresen jelentelen, — felelte a bíró; ezért azért, mert lopott, másodsor pedig azért, mert olyan nőt lopott meg, akinek ön tetszett.

— Nem igen látszott, hogy a bíró felháborodása a vádlóra különösebb hatást tett volna. Egykedvűen hallgatta az ítéletet is, — a bíró a legifjabbat kizsákmányos fogházra, a legidősebbet (a „kétszeresen jelentelen”) három évi fogházra ítélte.

— Az ítélet kihirdetése után azt mondta a bíró.

— Volna még egy pár szavam... Ebben az ügyben a két panaszos nő szerepe is undorító. De arra, hogy az igazságszolgáltatás a gonosztevével szemben védelmébe vegye, a legkevésbé érdekli embernek a jogainak joga van, mint a legtisztességesebbnek...

— Az elbeszélést befejeztem; már csak az van hátra, hogy a vádló tanulságokat vonjak le belőle.

— Nem tudom, észrevette-e az olvasó, hogy a vádlókat nevetem sem közöltem, ellenben kiírtam, hogy a panaszos nőknek mi a neve és hogy hol laknak?

— Ez az eljárásom, mellyel az esetet közlő nagy londoni lapok példáját követtem, tökéletesen ellenzik a jogi és erkölcsi felfogásunkkal.

— A mi erkölcsbírónk ezt mondta:

— A sajtónak nem szabad a családi élet szentségébe betörni.

— En meg erre azt mondom:

— Farizeusok vagytok! Az éjjeli mulatóhely külön szobája csak nektek szentély és csak ti védelmeztétek, — ti tudjátok, hogy miért? Megérdemeltétek az „szentélyek”, hogy az Úr elsüllyesse őket, de ezeket együtt!

— A „női becsület” védelme ott, ahol a becsületnek a helye van, az „családi szentély” védelme ott, ahol a család a sajtó nem veszélyeztetni, hanem éppen ellenkezőleg, védelmezi, az a mindig kéznél levő szentély, amelynek ünnepével a sajtót elnémtíjítik.

— Mi az értelme és célja annak, hogy az ilyen módon botránusok büntüljenek az anaol sajtó kiírja a

A VACUUM OIL COMPANY

most már Romániában is előállítja az ismert Mobiloilt.

B fejlődést a

Clearosol

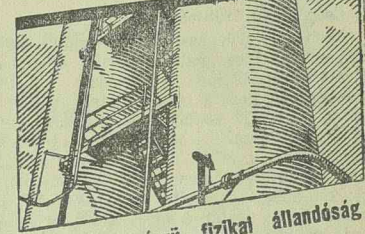
eljárás tette lehetővé, melyet a Vacuum Oil Company 72 éves tapasztalatai alapján ma már a világ több mint 30 finomítójában bevezetett

Ezen eljárás segítségével az olajból minden káros és nem kívánatos részt kioldanak anélkül, hogy az olaj kenőképessége a legkisebb mértékben is szenvedne.

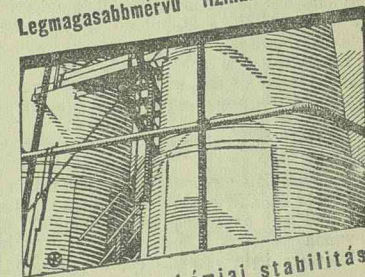
Kizárólag ez az eljárás tette lehetővé, hogy román nyersanyagokból olyan világhírű minőségű olajat állítsunk elő, mint amilyen a

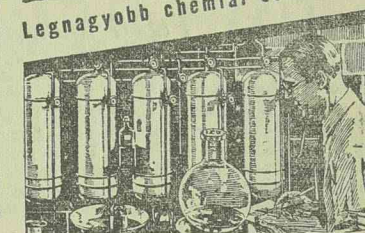
Legnagyobb fokú kenőképesség

Legmagasabbmértvű fizikai állandóság

Legnagyobb kémiai stabilitás

Gyakorlatilag teljes lerakódásmentesség

Mobiloil

BEJEGYZETT-VÉDŐJEGY

A Socony Vacuum New-York igazolja!

A román teljesen amerikai Mobiloil egyenértékű az Mobiloil-al

Államellenes cselekményért letartóztatott banktisztviselő

Bucurestiből jelentik: Az állambiztonsági hivatal vezérigazgatósága széleskörű nyomozást indított egy államellenes ügyben, amely Nagyváradról indult ki. Néhány nappal ezelőtt egy levelet, amely Gerencsér Sarolta banktisztviselő címére érkezett, aki a nagyvárad Agrár Bank alkalmazásában áll. A nagyvárad állambiztonsági hivatal a levél felbontása után megállapította, hogy a borítékban négy oldalra terjedő propaganda nyomtatvány volt, amely magyar revíziós térképet ábrázol. A nyomtat-

ványnak ez volt a felírása: Hiszek a magyar revízióban. A nyomtatványt a magyar nemzeti szövetség adta ki. Gerencsér Sarolta banktisztviselő kihallgatása során elmondotta, hogy Magyarországon lakó nővérétől néhány magyar segélybélyeget kért és nem is gondolt arra, hogy ehelyett ilyen térképet fogna neki küldeni. A hatóságok valószínűleg tartják, hogy ezt a módszert más helyen is alkalmazták és ezért az egész ország területére kiterjesztették a nyomozást.

—OXO—

panaszos nők nevét és lakáscímét? Semmi setre sem a „javítás” a cél; azok a nők, akik egy éjjeli mulatóhelyen négy helyemfiával bemennek egy különszobába diszkrét félhomályába, ennek a ténynek a sajtóban levő közléstől nem lesznek elköltésőbbek, hanem legfeljebb csak óvatosabbak. Ellenben esetüknek hírlapi közlése más nőket visszatart attól, hogy ezeknek a példáját utánozzák.

A sajtó lámpás, melynek fényében nem követnek el nagyon sok olyan dolgot, amit a sötétségben bátran elkövetnek.

Ezért nem lehet csodálni, hogy a sajtó világosságának vannak ellenségei, — de hogy ők az erkölcsöt akarják védelmezni, mikor a sajtó ellen kiabálnak, az a világon a legszemérmelenebb hazugság.

Hruz Mária, a kis szlovák cseléd lány dédunokaöccsének emlékezése Petőfi Sándorról és a költő anyai ági rokonairól

Csoportkép 1898-ból.

Ezen a negyvenegy esztendő előtt készült lapon a selmecbányai evangélikus liceum akkoriban érettségizett növendékeinek arcát nézem. A liceumnak tanítóképzői tagozata is volt. A tanítójelöltek a gimnázium negyedik osztályának elvégzése után nem szakadtak el társaiktól hanem a felsőbb osztályokban is együtt jártak velük, azonban nem tanultak többé latint és görögöt, hanem ezek helyett külön órákon tanítóképző feladatokat magoltak. Az érettségi együttes képre azután a képesítő vizsga letétele után az újdonsült tanítók is rákerültek, míg a többiek, akik lematurláltak, a különböző egyetemekre és főiskolákra vonultak.

Elnézem ezt a csoportképet, amelyről a magam fiatalkori arca csodálkozással visszabámul rám és gyönyörölvén — szerencsére néma hangon — mondja:

— Hej, de megöregedtél az elmúlt negyvenegy év alatt!

Valószínűleg ugyanezt állapítják meg magukról a kép többi alakjai is, akik az egykori vidám és nagy nekilendüléssel az életbe készülő fiukból még életben vannak.

Elnézem idegyüket és elgondolom, hogy az el-

Petőfi unokaöccsével egy tálból eszünk

Hruz János, aki ebédnél és vacsoránál egy tanévben keresztül szemben ült és egy tálból evett velem, igen szerény természetű volt. Akkor is keveset szedett ki a tányérjára, amikor első volt. Keveset beszélt. Szenvendéje volt az olvasás. Ha hármunk közül egyik vele ültünk, valami jó könyvet adott neki kölcsön, készséggel átengedte az étkezés elsőbbségi jogát. Ilyen alapon gyakran láttam el Hruz Jánost olvasni a falával.

Egy alkalommal Petőfi Sándor összes költeményeinek új kiadását ajánlottam neki. Meglepetésemre így szólt:

— Köszönöm. Petőfit nem kérem.

— Hogyan, — ütödtém meg — téged nem érdekelt Petőfi?

— Dehogynem, — felelt mosolyogva, — azonban versei azért nem kellenek, mert egyrészt megvan nekem is, másrészt pedig valamennyit tudom kívülről.

Tisztelettel néztem Hruz Jánosra, akinek magyar beszédéből kicsengett a szlovák hangsúly és az a lágy zengésbeli hangnynyalat, amely az északi szláv nyelveket jellemzi.

Mint nyolcadikos diáknak verseimmel számos önképzőkori dícséretben és díjban volt részem. Iskolai ünnepeleken az én alkalmi ódáimat szavalták. Így hát érthető volt Petőfi iránt gyermekkoromtól fogva érzett rajongásom. Bámultam azonban, hogy Hruz, aki nem foglalkozik rimfaragással, könyv nélkül tudja az egész Petőfit.

Csendes hangon, a tőle megszokott szerénységgel adta meg a magyarázatot:

— Rokona vagyok Petőfi Sándornak.

Miként a villám az égbolton, úgy cikázott hirtelen az agyamon keresztül, amit Petőfi Sándor életéről tanultam: a költő anyja Hruz Mária szlovák cseléd lány volt. Most pedig szemben ültem Hruz Jánossal, aki anyai ágon rokonságban állott Petőfi Sándorral, a halottaiban is halhatatlan lírikussal.

Ettől kezdve igyekeztem Hruz Jánossal még jobb és bizalmasabb barátságban lenni, mint eddig. Szabad délutánjainkon gyakorta ballagtunk föl a Selmecbánya fölött levő fenyveserdőbe és ültünk a hús italt adó Tircs-forrás mellett. Olyankor Hruz Jánosnak, aki zárkozott természetű volt, megnyílt a szíve és az ajka és beszélt a Petőfihez való rokoni kapcsolatairól.

A HRUZ-CSALÁD TAGJAI

— A Hruz-család tagjai — mondotta — régebben Bakabányán éltek, amelynek szlovákul Pukanyoc a neve. Onnan azonban később kirajzottak és nem tudja, vannak-e még ott Hruzok. Pocsuadlora, amelynek magyar elnevezése Bacsófalva, Hegybányára és a kis Bagyanra származtak el. A Hruzok mind evangélikusok voltak és csak ilyen vallásúakkal házastak össze rendszerint.

Az én Hruz Jánosom volt családjának első iskolázott sarja. Ősei mind kis emberek voltak. Rendszerint tenyérnyi kicsiny hegyi-ldali köves földecskén gazdálkodtak, de mivel ez nem volt elegendő a család eltartására, egyikük-másikuk valami iparral is foglalkozott, böcsört, halinaeszmát csinált, bogárnakodott, vagy mint erdei munkás igyekezett a svány barázdiák gyér hozadékát szaporítani. Hruz János szakított a hagyománnyal és apja elhatározá-

iramlott negyvenegy esztendő alatt szintén jócskán megöregedtek. Egyikről-másikról, akivel érettségi évfordulón, vagy véletlen alkalmakkor találkoztam, meg-megállapítottam ezt személyes meggyőződés alapján is.

Vannak azonban egykori iskolatársaim között olyanok, akiket azóta sem láttam, hogy a kora reggelig tartó érettségi bankett után búcsúra kezét szorítottam velük. Erdekes, ezeket nem tudom elképzelni megöregedetten, ráncos arccal, megtestesedve, hajlott derékka, megöszült, vagy megkopaszodott fejfel. Ha magam elé idézem őket, mindig csak fiatalon, üdén látom őket, aminők annak idején voltak.

Hruz János is ezek közül való.

Tanítójelölt volt és az alumneumban szemben ült velem. Az alumneum, amelyben havi tíz koronáért izlet és bőséges ebédet meg vacsorát kaptunk, a kétemeletes liceumi épület jobb oldali udvari földszintén részben volt. Hatalmas terem volt az étkező, ahol a fiuk hosszú asztalok mellett ültek és négyen-négyen vettek egy tálból. Naponta mindig más fiu szedett ki elsőnek és így kerültük azt, hogy mindig ugyanegy legyen utolsó és esetleg megrövidüljön az előtte szedők mohó falánsága folytán.

sa folytán a tanítói pályára ment. Szegény fiu volt, ösztöndíj tette számára lehetővé az iskolalátogatást.

Hruz János 1877-ben született. Az apja is János volt és 1851-beli születésű. Ennek apja Hruz Samu volt és 1830-ban pillantotta meg a napot. Samu atya viszont a Hruz Palyo — Pál — névre hallgatott és anyja 1806-ban hozta a világra negyedik gyermekként.

Palyonak néhány évvel nálánál idősebb nővére volt Hruz Mária, Petőfi Sándor édesanyja.

Igy vezette le Hruz János a maga rokoni kapcsolatait Petőfi Sándorral.

Elmondotta, hogy Hruz Mária fiatal korában a dolgozni akaró szlovákok eldorádjába, Pestre ment. A rokonság, ezental valahányszor beszélt róla, csak úgy emlegette: pestyánszka Marka, pesti Mária.

— Pestyánszka Marka, — ismétlem Hruz után mintha visszhang volnék.

Nagyon keménynek és mélynek találta azonban kiejtésemet és azért jóakaratosan oktatott:

— Nem úgy kell mondani, Marka, mint a magyar marka, se úgy, mint a német márka. Marka a kettő között van, mintha az a hangzón nem vessző, hanem pont volna. A pontos a — de tudod, a pont csak képzelet — az a és á között van. Így: Marka.

PETŐFI ANYJA TÉGLÁT HORD PESTEN

És hamarosan megtanultam, hogyan kell kimondani, hogy Petőfi anyja, Hruz Mária, a rokonok számára pestyánszka Marka volt.

Hruz Mária Pesten előbb rövid ideig a kömüvesknehl dolgozott. Hordta a téglát és a maltert.

Ez azonban számára nehéz munka volt és azért elszegődött cselédnek. Cselédkorában ismerkedett meg Petrovics István fiatal mészároslegénygel. Az ismerkedésből szerelem lett, a szerelemből házasság.

Petrovics István azonban házasság korában — igazságtételt a Hruz-atyafiak — nem akart a másolatja lenni és ezért elhatározta, hogy önállósítja magát. Erre azonban a várost nem találta alkalmasnak és elhatározta, hogy feleségével vidékre költözik kerületet el Kiskőrösre, Félégyházára és a többi ségbe, amelyekben Petrovics István mészáros, földbérlo, majd korcsmáros volt és a szeszélyes hol pénzzel tömte meg a zsebét, hol meg kilyu totta azt úgy, hogy abból még az utolsó garas kihullott.

1823 január 1-én született meg a házasságra Sándor nevű fia, akiből később Petőfi Sándor lett és aki ezt a nevet költeményeivel örökléte tette.

Hruz Mária, férjzett Petrovics Istvánné bibliai értelmében teljesen elszakadt családját férjéé lett. Közte és családja között alig voltkezés. Levelek — amelyeket bementés alapján sok irtak — ritkán jártak köztük. Olykor üzeng egymásnak vándorló szlovák ismerősök és ro útján. Petrovics István annak idején, amikor dor fiát a selmei evangélikus liceumba vitte, látogatta a közelben lakó Hruz-rokonságot is.

Ezek azonban nem tudtak magyarul és Pet vicsnak össze kellett szednie már-már elfelejt szerb nyelvtudását, hogy beszélhessen velük.

akik szlovákul válaszoltak és kérdezősködtek. A konok szeretettel simogattak meg a diák Sándor jét. Mikor Sándor néhány hónap múltán megsz Selmeéről, Pest felé való útjában elkerülte a nokat.

— Mikor később Petőfi Sándor nevét felka hir, mit szólt arra a Hruz-rokonság? — érde tem.

A ROKONSÁG NEM TUDJA, HOGY KI VOLT PETŐFI

— Bizony erről nem nagyon tudtak. A költő nem érdekelte őket.

Hallották ugyan, hogy pestyánszka Marka nótákat csinál, peszvicseke robi, mondták, fitymálták ezt a mesterséget, amely szerint nem volt komoly embernek való.

Hruz János apjának, öregebb Hruz Jánosnak tal korában irodalombuvarok végigjárták a I rokonokat és Hruz Mária életéről akartak e más megtudni. Nem sok eredménnyel jártak Hruz-család csak akkor tudta meg, hogy pesty ka Marka fia világhírű lett és hogy a csatába esett. Nem igen tudták azonban felfogni, ho válhat valakj világhírűvé nótacsínálással. Mégj váncsiak lettek és szereték volna valamelyik ját meghallani. Elszavaltak nekik egy-két P verset, de nem értették meg a magyar szavaka

— Ha legalább szlovákul csinálta volna a nótáit, — mondták csalódottan.

Hogy ki volt tulajdonképpen Petőfi, ezt a I család tagjai közül teljes egészében Hruz Jánó későbbi pocsuadlói tanító fogta föl elsőnek. Rényiségében nem kérkedett ugyan a rokonságra mégis büszke volt arra, Petőfi Sándor iránti I latát és rokoni szeretetét úgy élte ki, hogy me nulta könyv nélkül a költő verseit.

Nem tudom, éle még Hruz János tanító? igen, valószínű, hogy már nyugalmában van. I nyosnak hiszem, hogy ha a változott időszellen magyar iskolából kikerült Hruz Jánosból bárm szlovák nacionalistát is csinált, Petőfi iránti ra gása és rokoni megbecsülése nem fakult el lelké

Kubán E

Néhai férj hét özvegyének pere az örökséért

Már harminc éve, hogy elköltözött az élők világából Abdul Hamid, az árnyék-szultán, de még mindig kísért emléke, utódaink örökösödési pere kapcsán. Abdul Hamid, trónjától megfosztva, mint rab fejezte be életét a háremében. Nem értette meg a kor szavát ez az ópiumot szívó kéjves álmódó, nem akarta elhinni, hogy ezeregy éjszaka meséinek világa megszűnt. De az ifjú törökök végezték vele, háremébe zárták, irtózatossá vagy vonat pedig elkobozták. Egyenesen felbecsülhetetlen volt mindarendű kincse; nem hiába tartották a világ leggazdagabb emberének. Rubin és smaragd ékszerrel felülmúlták a rájak minden efajta drágaságait, földbirtokai egyedül évenként három milliárd leinek megfelelő összeget jövedelmeztek. Midőn

azután Abdul Hamid meghalt, akadtak sír bűven. Hét felesége volt és tizenhárom gyeri maradt utána. Ezek még ma is hevesen perkednek és visszakövetelik az államtól a szedték nekik kijáró kötele részt. Perben állnak azok kivül a palesztinai kormányval is, mert Abdul Hamidnak ott is voltak birtokai hárszáz millió aranylira értékben. Volna tehát az osztózkodni a hét özvegynek s a tizenhárom gyermeknek. Az örökösödési per azonban a biztat sok reménységgel, bizonyítja az a tény, hogy immár három évtizede nem járt senki eredménnyel. Az özvegyek azonban csak perkednek konokul tovább és remélik, hogy egyszer mégis csak felvirrad számukra a jószerencse

Zámok, amelyek beszélnek

Eltűnő milliárdok. — Mit mutat a világ közgazdasági láztáblája

1.

Bein, Julius. Diákkoromban egyenlőtlen voltam a számokkal, aluimaradtam, megbuk-
vőrő nyaraimat biflázással töltöttem s ki-
anásadóimat akik a számok fegyverét
születtemek mondották az élet harcához. Ma
eljöttam oda, hogy követségek csendes ter-
nkigazgatók börről párnázott szobáiban,
kötött kávéházak füstjében megvívott infor-
harcain után zsebkönyvet kell váltanom —
még csak számok, de mekkora számok.
Már Napoleon Egyiptomban harcolt a mosz-
kai, Pitt úr Londonban 1,250.000 fontot
száziának és minden más államnak évente,
s ember álltanak talpra Franciaország
pénzzel akkoriban háborút lehetett nyer-

2.

Marliot, a Berlinben összegyűlt nemzet-
francia delegátusa előadást tartott a
delméről és fegyverkezési kiadásairól. Ki-
hogy 1900-ban a világ nemzetek
védelméből 3—4 százalék fogyott el fey-
Már 1928-ban Franciaország 250 mil-
lemből 4,6 százalék ment honvédelmi cé-
glia 3,8 milliárd font sterlingből 3 per-
szország 110 milliárd lírányi bevételéből
éket, Amerika 80 millió dollár kitévő jö-
1,1 százalékot és Németország 60 milliár-
népjövedelméből 1,3 százalékot költött
re és felfegyverkezésére.
rom és négy százalékból 1938—39-ben ti-
sz százalék lett. Németország, Franciaor-
n, Anglia, Amerika, Oroszország és Olasz-
száz százalékkal többet adnak ki hadsere-
ant azelőtt. A múlt esztendőben a világ 17
liárd dollárt adott ki fegyverkezésre, de
r szerint ez a szám a már nem felel meg
ek.

3.

Amikor és négy százalékból 1938—39-ben ti-
sz százalék lett. Németország, Franciaor-
n, Anglia, Amerika, Oroszország és Olasz-
száz százalékkal többet adnak ki hadsere-
ant azelőtt. A múlt esztendőben a világ 17
liárd dollárt adott ki fegyverkezésre, de
r szerint ez a szám a már nem felel meg
ek.
juk husz milliárd.
r harminc.
úr tizmillió fonttal világkoalíciót szervezett
ellen, ma hatvan milliót kölcsön kapnak a
országi.
azért, hogy fegyverrel védjék meg a bő-
n kritizálják az oroszok felkészültségét, ha-
komolytalanok tartják, pedig kevesen van-
autentikus számokat ismernek a szovjet
téből.
Economist moszkvai tudósítója ismeri a szá-

4.

Ante a folyó év első negyedében 25,4 száza-
lagasabb az oroszok kiadása fegyverkezésiük
ére, mint a múlt esztendő első három
ban. Az ezévi költségvetésben a teljes nem-
edelem 26 százalékát költik hadseregükre, s
3 úgynevezett nemzetgazdasági népbiztosság
re 59,81 milliárd rubelt szavaztak meg, a
védelmi népbiztosság — hadsereg és flotta
milliárdot kapott beruházásaira. A londoni
árfolyam egy fontért huszöt rubelt ír-
at az orosz hadsereg 1,635,400,000 fontot költ
gére. Míg 1933-ban Moszkva 1,5 milliárd ru-
tt ki fegyverkezésre, 1938-ban ez az összeg
liárdot tesz ki — s így a The Economist tu-
joggal állapíthatja meg, hogy az orosz szó-
megéri a fáradságot.

5.

Stockholmból jelentik: Achmed Zog, Al-
bánia volt királya feleségével, Geraldineval
együtt, mint ismeretes ezidőszert Stockhol-
ban tartózkodik.
Stockholm legelegánsabb hoteljében száll-
tak meg és a második legdrágább lakosztályt
foglalták el. A legdrágább lakosztályt egy dús-
gazdag amerikai bérl. Zog és Geraldine na-
ponként körülbelül 20 ezer leit fizet a szálloda-
nak. A lakosztály ablakaiból szép kilátás nyílik
a svéd királyi palotára.
Az újságíróknak alkalmuk volt rövid be-
szélgetést folytatni Geraldineval a lakosztály
szalonjában. A Daily Express tudósítója meg-
jegyzí, hogy Geraldine érdekes amerikai, vagy
albán (!) kiejtéssel beszél angolul.
— Angliában telepszünk le — mondotta
Geraldine. — Az angolok melegszívű emberek,
mindig szerettem őket. Remélem, ott békésen,
boldogan élhetünk és úgy nevelhetjük fel gyer-
mekünket, ahogy akarjuk.
— London városán kívül kastélyt akarunk
vásárolni. Én mindig vágytam utazni és külön-
sen vágyakoztam Angliába. De
sohasem hittem volna, hogy ez a vágyam
éppen ilyen módon fog megvalósulni.
Geraldine királynén fehér kreppruha volt
és modern gyémánt fülbevalón kívül nem viselt
ékszert.
Fiacskájára terelődött a beszélgetés.
— Az orvosok véleménye szerint — mond-
ta Geraldine — a gyermek most nagyon jó álla-

gyobb szénexportőr, szénfeldfordulása 62 milliárd ton-
na, s csak Gdynián keresztül 1937-ben 5,560.000 ton-
na szén és 611.000 tonna hajószén jutott el a vásárló-
hoz. 17 millió zlotyba került az 543 kilométer hosz-
szú vasútvonal, a francia lengyel vasúttársaság tu-
lajdona, az utolsó száz kilométert Zestochowa—
Krasznice között a múlt hetekben nyitották meg.
Ez a vasút köti össze Gdyniát a felsziléziai szén-
bányákkal, s naponta huszonnégy szénvontat viszi a
kikötőbe az árut. Miután az utóbbi esztendők fo-
lyamán a lengyelek szemmel láthatóan előnyben ré-
szesítik Gdynia kikötőjét, valamiképpen érthető a
danzigiak állásfoglalása.

A külföldi tőke érdekeltsége Lengyelországban
feltűnést keltően nagymérvű. Így Franciaország 337
millió, Amerika 267, Belgium 191, Németország 190,
Svájc 123, Anglia 78 és Hollandia 56 millió zloty-
val van érdekelve a lengyel iparvállalatok tőkésében.
Különös, hogy Anglia aránylag keveset fektetett
Lengyelországba, de a közeljövőben valószínű, hogy
a kép megváltozik.

Miután pedig akié Danzig, azé Gdynia ellenör-
zése is — hiszik a lengyelek, — érthető a veszede-
lem, Danzigból valóban puszkaporos hordó lett. Aki
nyitott szemmel járt Danzigban nyolc éve, már akor
eltűnődhetett ezen, a Westernplatte dinamit-rak-
tárai fölött.

6.

A spanyol háború is elmúlt, a babérkoszorúkat
falra akasztották birtokosaik, de a spanyol—franc-
cia határ melletti Pauban a napokban kezdődött meg
egy kínos alkudzás. Kilencezer darabból áll a kínos,
amelyet Bilbaóból hoztak magukkal annak idején a
köztársaságiak. Részvények, ékszer, arany, ezüst,
szóval mesebeli kincs. A spanyol kormány köve-
teli visszaszolgáltatását, de Párisból rengeteg spanyol
menekült, baszkok, köztársaságpártiak, sőt sok
francia, angol, amerikai üzletember, akik a háború
elől menekültek Franciaországba, kéri a francia
kormányt, hogy a kincset ne adja vissza Madridnak,
mert menekülésükkor egész vagyonukat a bilbaói
bankokban hagyták. Vissza értük nem mehetnek,
részben halálra vannak ítélve s így ez az egyetlen
mód, hogy magukat valamiképpen kártalanítsák. A
baszk katolikus emigránsok a nizzai püspököt: Mon-
signore Remondot kérték a közvetítésre, spanyol
részről Goma hercegprímás vezeti a megbeszélése-
ket. A vagyontérő letét La Rochelle-ben van őri-
zetben, s kíváncsian várják a baszk emigránsok,
hogy milyen döntést hoznak a szakértők. Ugyancsak
spanyol aranyról vitatkoznak a párisi bíróságok előtt
a francia köztársaságiak és a spanyol kormány kép-

viselői, már másfél év óta folyik a per, de nincs
remény a gyors befejezésre. Pedig Pétain marsall
munkája addig nem hozhatja meg gyümölcsét, amíg
a Banque de France páncélszobájában őrzött madridi
aranyat, a spanyol jegybank aranyfedezetét, ki nem
szolgáltatják az ország új urainak.

6.

Vasútvonalak, bankbetétek, a kínai és japa-
n dollárok értékére-kurzusára gondol a világ, de béké-
ről, háborúról, elméletek harcáról, tengelyről, ellen-
tengelyről beszélnek. Ha azt hitte a nyájas ovasó,
hogy a Cabarrusok, Ouvrardok, Neckerek kora el-
múlt s a világpolitikát nem a Lombardstreetről,
vagy a Bourse-térről befolyásolják, tévedett.
Pénz beszél és a kutya ugat, mondja a közmon-
dás, s úglátszik, míg a világ, világ, közgazdák és
bankárok intézik a világfolyását.

A. B. T.

Geraldine nyilatkozik

Zog és családja Angliában telepszik le. — Az exkirályék nem filmeznek és nem irnak könyvet

Stockholmból jelentik: Achmed Zog, Al-
bánia volt királya feleségével, Geraldineval
együtt, mint ismeretes ezidőszert Stockhol-
ban tartózkodik.

Stockholm legelegánsabb hoteljében száll-
tak meg és a második legdrágább lakosztályt
foglalták el. A legdrágább lakosztályt egy dús-
gazdag amerikai bérl. Zog és Geraldine na-
ponként körülbelül 20 ezer leit fizet a szálloda-
nak. A lakosztály ablakaiból szép kilátás nyílik
a svéd királyi palotára.

— Angliában telepszünk le — mondotta
Geraldine. — Az angolok melegszívű emberek,
mindig szerettem őket. Remélem, ott békésen,
boldogan élhetünk és úgy nevelhetjük fel gyer-
mekünket, ahogy akarjuk.

— London városán kívül kastélyt akarunk
vásárolni. Én mindig vágytam utazni és külön-
sen vágyakoztam Angliába. De
sohasem hittem volna, hogy ez a vágyam
éppen ilyen módon fog megvalósulni.

Geraldine királynén fehér kreppruha volt
és modern gyémánt fülbevalón kívül nem viselt
ékszert.

Fiacskájára terelődött a beszélgetés.
— Az orvosok véleménye szerint — mond-
ta Geraldine — a gyermek most nagyon jó álla-

potban van, a súlya állandóan növekszik és
mostanában nem igen sír.

A svéd gyermekorvász orvosa megvizsgál-
ta a szőke, kékszemű gyermeket és megállapí-
totta, hogy súlya teljesen megfelel életkorá-
nak.

Amikor a hajó kikötött Stockholmban, Zog
kék kabátot, fehér flanel nadrágot és yacht-
sapkát viselt. Barátságosan üdvözölte a parton
álló tömeget, Geraldine zsebkendőjét lobogtat-
ta, de a tömeg csendes maradt, nem volt semmi
ünneplés. Egy vadonatúj borjúbőrű készült
bőröndöt hoztak utánuk, ebben voltak a királyi
ékszer, és az albán királyi korona. Geraldine,
mint az újságírók előtt hangsúlyozta, örül,
hogy magánéletet élhet.

Albániában is akkor érezte magát legjob-
ban, amikor otthon volt. A királlyal együtt
utazik négy nővére is. Geraldine a Rigától
Stockholmig tartó tengeri úton rosszul érezte
magát, mert a tenger erősen hullámzott. Ami-
kor megérkezett, nagyon sápadt volt. Partra-
szállásakor egyszerű impriméruha és fehér
flanellkabát volt rajta. Alighogy elhelyezkedtek
a szállóban, azonnal megjelent a királynénál a
fodrász és a manikűrös kisasszony.

— Szó sincs arról, hogy Hollywoodba ké-
szülünk.

Nem akarok filmezni, a férjem pedig nem
ír könyvet,

tehát egy szó sem igaz azokból a fantasztikus
hírekből, amelyeket néhány újság jövőendő ter-
veinkről világáig kürtölt.

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Házhöz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Házhöz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

Telefonálás a Marsba és kocsikázás a tenger fenekén

A minden lehetőségek korszakát éljük. Piccard tanár, aki azelőtt a sztratoszféra magasságait kutagatta, most a mélytengerek életére kíváncsi. Jelenleg olyan autó szerkesztésére törekszik, amelyben hét-nyolcezer méter mélységben kocsikázhat majd a tenger fenekén. E célból olyan gömbalakú kocsit akar készíteni, amelyen hatalmas acélsúlyok lesznek. Ezeket egy gombnyomással bármikor le lehet bocsátani és a kocsit saját hajtóereje segítségével azután ismét felemelkedik a tenger szintjére. Az autó anyaga alumínium és magnézium vegyületből készül. Így tehát nincs már messze az idő, amikor majd épügek kocsikázhatnak a tenger fenekén, akár a Lloyd soron. Vállalkozó útítarsa is akad a kitűnő Piccard professzornak, éppen elegendő. Számosan ajánlkoztak, hogy hajlandók elkísérni, Piccard azonban nem óhajt társaságot. Csak a brüsszeli egyetem egyik tudós tanárát hívta meg az első tengerfenéki sétakocsikázásra.

A baldwini rádióállomás vezetője viszont a napokban rádióüzenetet küldött a Mars bolygóra, abból az alkalmából, hogy pályáján közel került a Földhöz. A csillagászok számítása szerint a rádióüzenetnek három és fél perc alatt kellett a Marsba érnie. Azonban hiába vártak a leadók jó hosszú ideig, nem érkezett válasz. Hogy miért, azt természetesen nem tudjuk. Lehet, hogy a Mars-bolygón nincsen semmi élet, vagy van élet, de nincs rádió. Vagy lehetséges az is, hogy rádió is van, de nem akartak válaszolni. Nem akarunk tudni a földi emberek folytonos vizsgálódásáról.

—OCCOO—

— Olasz lap elismerő cikke Románia egészségügyi viszonyairól. Rómából jelentik: A Vatikán hivatalos lapja, az Osservatore Romano, hosszas cikket közöl Románia egészségügyi küzdelméről és ismerteti azt a szervezetséget, amellyel a jelenlegi kormány az ország lakosságának egészségügyét radikálisan feljavította. Nagy elismeréssel emlékszik meg a cikk azoknak az egészségügyi osztáloknak a munkájáról, amelyek sora járják a falvakat és lelkiismeretes munkájukkal gyönyörű eredményeket érnek el.

— Göbbels propaganda válaszelevelei megérkeztek Angliába. Londonból jelentik: Cork város B. kezdőbetűs nevű lakossága körlevelet kapott Hamburgból, amelyben ismertetik Göbbels dr. német propagandaugyi miniszter álláspontját az angol propaganda levelekre vonatkozólag.

— Osoda történt a templomban . . . Craiovából jelentik: Az autoszugeszióknak nem mindennapos esete történt meg a napokban a Szent Demeterről elnevezett craiovai székesegyházban. Néhány nappal ezelőtt egy Radu Alexandru nevű cigány jelent meg a templomban, akinek félkeze és félhája teljesen béna volt. Az egyik szent kép előtt imába merülve arra kérte az Urísten, hogy adja vissza testi ruganyosságát. Hosszabb ima után a cigány felkelt helyéről és megbénuult végtagjai teljes épességben működtek. Érdekes, hogy Radu Alexandru egy évvel ezelőtt kifosztotta a templom perselyét és ez a bűntudat annyira hatott lelkiületére, hogy végtagjai megbénuultak.

Julius 30
Vasárnap
Judit, Beatrix, Szilvia

1866. július 30-án halt meg Egressy Gábor hírneves magyar színész. Egressy Gábor leghíresebb szerepe a Bánk bán volt. Nevéhez fűződik a magyar szími iekola felállítására.

Ott halt meg, ahol sikereit aratta. A színpadon játékok közben szélütés érte és még aznap éjjel kilehelte a lelkét.

1868. július 30-án halt meg Tompa Mihály költő. Református pap volt s mint ilyen élete java-részt Hamva községben töltötte. Meleg barátság fűzte Petőfi Sándorhoz, Arany Jánoshoz és Vörösmarty Mihályhoz. Lirai verseket, költői elbeszéléseket, ódákat és allegóriákat írt. Különösen szépek az általa írt virágregék.

1898. július 30-án halt meg Bismarck Ottó herceg, német kancellár, Bismarcknak sokat köszönhet a német birodalom. Államférfiúi tevékenysége eredményezte a sok német kisebb-nagyobb állam egyesülését és az egységes Németország megeremtését.

Julius 31
Hétfő
Ignác, Oszkár, Budochius

1566. július 31-én halt meg Loyola szent Ignác, a Jézus Társaság — jezsuitarend — megalapítója. Fiatal korában katona volt és az egyik csatában megsebesült. A kórházi ágyon Jézus és a szentek életét olvasta, ami megérintette benne a világi életről való lemondást. Elzáródott a Szentföldre és onnan visszatérve harminchárom éves korában fogott neki célja megvalósításának. Párisban hat hozzája hasonlóan gondolkodó fiatalemberrel azután megalapította a Jézus-Társaságot. III. Pál pápa jóváhagyta a rend szabályait, mire Ignácot, — akit közben pappá szenteltek — megválasztották első rendfőnöknek. XV. Gergely pápa Loyola Ignácot a szentek közé iktatta és emléknapiját július 31-re tette.

1849. július 31-én esett el a Segesvár közelében levő fehéregyházi sikon az oroszok ellen vívott csatában Petőfi Sándor, a legnagyobb magyar költő. Petőfi önként állott be a honvédseregbe és Bem tábornok mellett mint őrnagy szolgált. A fehéregyházi csata napján látták utoljára. Bizonyos, hogy ott lelte halálát és számos honvaddal együtt tömegsírba temették. Halálának ma van kilencvenedik évfordulója.

1914. július 31-én gyilkolták meg Párisban politikai ellenfelei Jean Jaurés francia szocialista vezető. Jaurés hevesen ellenzte Franciaországban a világháborúba való beavatkozását. A háborus uszítók attól tartottak, hogy Jaurés lerontja a mesterségesen szított háborus hangulatot és azért eltették láb alól.

DIANA

enyhülést hoz

— XII. Pius pápa megszakítja castel gondolfoi nyaralását. Vatikánvárosból jelentik: XII. Pius pápa penteken Castel Gondolfóban kihallgatáson fogadta Maglione bitoros államtitkár, akivel tüzetesen megvitatta a nemzetközi helyzetet. A várható eseményekre való tekintettel a szentatyja megszakítja a két hónapra tervezett Castel Gondolfo-i tartózkodását és már szeptember hatodikán visszatér Rómába. XII. Pius pápa első enciklikája szeptember tizenötödikén kerül nyilvánosságra.

— Magyar-jugoszláv iskolaugyi megállapodás. Budapestről jelentik: Pénteken került aláírásra a külügyminisztériumban a magyar-jugoszláv megállapodás, amely a két ország között már régen vajdó kérdéseket rendezi. A megállapodás értelmében a magyar Julian társaságnak jogában áll iskolákat fenntartani Jugoszláviában és másrészt rendezi azt a vitás kérdést, hogy a magyar alapítvány diákokthonok a jövőben miképp működhetnek.

— Súlyos gépkocsiszerecsétlenség Spanyolországban. Valenciából jelentik: Az Alicante és Valencia között közlekedő autobus összeütközött egy másik társasgépkocsival és felborult. Tizenöt halott és huszonöt súlyos sebesült maradt a helyszínen.

(—) HAZASSÁGOK. A temesvári anyakönyvi hivatalban tegnap a következő párok kötöttek házasságot: Kacsó Alajos cipőfelsőrészkészítő és Schmidt Katalin, Sberia Kristóf vasúti felügyelő és Stola Maria, Coman Gheorghe dr. tanár és Deac Otília, Erdős János ügyvéd és Müller Rozália, Czeiz Antal kereskedő és Szabó Erzsébet, Istrate Ioan vasúti szerelő és Hubernek Ernesztina, Dekrel Ernő pék és Pápai Ilona, Ungár Ede magántisztviselő és Bárdi Erzsébet, Kósa Pál szabó és Götter Katalin, Lazar Antal közbiztos és Fischer Anna, Cinea Ioan rendőr és Marinca Cristina, Haas László mérnök és Rosenberg Magda.

Rádióvevők figyelmé

Kivételes alkalom rádióvásárlásra
250 lei havi részletfizetésre,
300 lei havi részletfizetésre és
500 lei havi részletfizetésre
már Super-rádió kapható!

„STANDARI”

rádió-szaküzle!
TIMISOARA, I., Eugen de Savoy

(—) SZÜLETÉSEK. A temesvári anyakönyvi hivatalban tegnap a következő születéseket tették be: Klein Rudolf lakatos Katalin nevezőjében Toma malommunkás Eufenia nevű Sándor lakatos Mária nevű, Neca Ioan munkás Perla nevű, Perl Gáspár óras Ágnes nevű, Grzes kereskedő Benjámín Hers nevű, Satar I. úti alkalmazott Ioan Trifu nevű és Juhász kereskedő Árpád Mihály nevű gyermeke.

— Heten haltak meg egy busz autóbushatározófa következtében. Beljelenik: A montenegrói határ mellett Anderjovice közelében egy utasszállító autobusz féktörés következtében 300 szakadéka zúhant. 12 utasa közül 7 a hely meghalt, ötöt reménytelen állapotban s tak kórházba.

— AZ AGY, A TUDÓ, VAGY A SZIVIRANYULÓ VÉRTÖDÜLÁSOK sok esetben hatékonyan reggelenték éhgyomorra egy természetes „FERENC JÓZSEF” keserűvízzel. Kérdezze meg orvosát.

(—) HALALOZÁSOK. A temesvári anyakönyvi hivatalban tegnap a következő halálozásokat jelentette József negyvenhat éves kőműves, Varkilenc napos és Straicher Sándor hetvenmagántisztviselő.

(—) JUGOSZLAV MOTORNELKÜLI LŐGÉP KÉNYSZERLESZÁLLÁSA KAKÓ Kákova község határában egy jugoszláv pilóta repülőgépet, amelyet Miloevics Milenkó pilóták vezettek, a vihar miatt kénytelen volt k leszállást végezni. A pilóta a csendőrségen te a kényszerleszállást. A gépet a vizsgálatatásáig visszatartották.

Mozik

Csodák csodája

A Scala-mozikáprázatos filmje

Csodák csodája igen igényes cím, de bámondhatjuk, hogy ez a Scala mozgóban forgónes film minden tekintetben megszolgálja ezt ke nevét. Valóban az egész előadást betöltő ezernégy száz méteres film a technika és a n minden csodáját hozza számunkra káprázadagságban. Képek tárnak fel előttünk meselompában, jelenetek, amelyek a filmgyártástitkát vetítik elénk, azt a csodálatosan moéletet, amely Hollywoodban virul. Egy film nálásának vagyunk szemtanúi, amely ezer vámegy keresztül mindaddig, amíg elkészült. M kitűnő producer újnál-újabb gondolatokat ez a számtalan toldás-foldás azonban mind es lemes irügy arra, hogy a legremekebb által meg gyönyörködjünk. Látnuk itt táncjelenet melyek gazdag tömegiségükben és csodálatos reografiaiukban egyenesen a hajdani orosz c letre emlékeztetnek, egy gyönyörű Verdi adásnak vagyunk tanúi, nevetünk egy R Julia parodián és egyébként is amnyi humor részünk, hogy minduntalan harsogva tör fe zőstéren a kacagás. Páraflán a Ritz-testvére sitménye, a Loreley-dal, az ének a macskák kor hírtelen vagy száz élő macska rohan végé nen. Ennyi ötletet, ennyi bulreszk vídamság nem igen látnuk egy filmben. A kísérő zenesemes, méltó a cselekményhez s halluk gyönyözmes dalokat, amelyek még sokáig visszának a szívünkben. Ez a film mindent nyújt csak közönség kívánhat; egyformán szolgál dámságot s a magasabb élvezetet. Így aztán szetesen érthető, hogy mindenki siett meg Csodák csodáját.

MŰSOR:

VASÁRNAP ÉS HÉTFŐ

APOLLO: Ramones, a vétek fia (franci film).
CAPITOL: Kozákver (angol film)
CORSO: (volt Nyiv!) Ultimátum (angol film).

SCALA: Csodák csodája (angol film).

Harminc gyermekével és négy feleségével Londonba érkezett egy herceg

Harminc gyermekével és négy feleségével Londonba érkezett Salar-ed-Dowleh herceg, a „sivatag endülője”, perzsa trónkövetelő, akinek bátyja, apja s unokatestje perzsa uralkodó volt. A herceg kifosztatlan franciásgal választott a Daily Express munkatársának kérdéseire, akire nyugateurópai diplomata benyomását tette. A herceg azt állítja, hogy mint a Kadsar-család feje, ő az iráni trón jogos várományosa. Jelenleg Alexandriában él, Londonba üzleti ügyben érkezett. A herceg egyébként feleségének nagy részét a sivatagban, táborban tölötte.

— **IDŐJARÁS.** Változó felhőzet, enyhe szél, hőmérséklet emelkedik.

Ársat keresek 200.000 lei

10kével textilrua gyártáshoz. Ajánlatot „CURENI” jelligére a kiadóba kérek

— **Filmszínészek életveszedelemben.** Berlinben jelentik: A hamburgi kikötőben egy német film készült, amelynek címe „Az utolsó parancs”. A főszerepet Emil Janning játssza. A film szaturni felvételei során szenzációs incidens játszódott le. A felvételek ugyanis a „Reicher” nevű hajó fedélzetén folytak, miközben a hajó felszállásán robbanás történt. A robbanás olyan erős volt, hogy megrepesztette a hajó oldalát, melyen keresztül víz töltött be. Emil Jannings, Krauss, Sieber és a többi főszereplő a legnagyobb veszedelemben forogtak és a helyzetet a közelben tartózkodó egyik torpedóromboi mentőcsónakjaj oldották meg, amelyek a veszélyben forogó színészeket kimentették. A robbanás következtében nem történt sebesülés.

— **Hitler megszakította pihenését és visszatért Berlinbe.** Berlinből jelentik: A Havas iroda jelentik: Politikai körökben úgy tudják, hogy Hitler kancellár visszatért Berlinbe, hogy az aktuális külpolitikai kérdéseket tanulmányozza. A kancellár pénteken találkozott Ribbentrop külügyminiszterrel. Más részről azt jelentik, hogy Kemsley lord és Hitler kancellár beyreuthi találkozásának nem kell fontosságot tulajdonítani, mert a lord tisztán udvariassági látogatást tett a kancellárnál.

— **1942-IG MEGHOSSZABBITJAK A FRANCIA PARLAMENT ÜLÉSSZAKÁT.** Párizsból jelentik: A pénteki minisztertanácsról kiadott közlemény határozott rövidséggel állapítja meg a törvényt és nem szolgál magyarázattal a hozott határozatok teintetében. A közlemény megállapítja, hogy miután Daladier miniszterelnök beszámolt az eseményekről, a minisztertanács elhatározta a választások elhalasztását és a jelenlegi ülészakának 1942. május 31-ig való meghosszabbítását. Az erre vonatkozó törvényrendeletet már legközelebb elkészítik. Amennyiben a nemzetközi helyzet úgy kívánná meg, a köztársasági elnök beleegyezésével 1942. május 31-ike előtt is kihartható a választások.

— **A PROSTATA MEGBETEGEDÉSEINEK KEZELÉSÉBEN** a rendkívül enyhén ható természetes „FERENC JÓZSEF” keserűvíz — reggel egy pohárral — gyakran nagyfontosságú szolgálatot tesz azzal, hogy igen könnyű, lágy székletét biztosít és az egész anyagcserét előmozdítja. Kérdezze meg orvosát.

— **Az angol bombavető légitájak legközelebb a Közelkeletre repülnek.** Az angol bombavető légitájak legközelebbi távgyakorlatozó repülésének célja a Közelkelet lesz. Maguk a pilóták csak felszállás után tudják meg hová kell vezetniük gépeiket.

— **Titokzatos öngyilkosság.** Bucurestiből jelentik: Az elmúlt éjszaka titokzatos öngyilkosság történt Ploestiben a Ferdinand bulevardon. Egy 38-40 éves jólöltözött férfi a bulevard egyik padjára ülve elővette revolverét és főbelőtte magát. Az ötödik golyó átfúrta agyvelejét és nyomban meghalt. Miután az öngyilkosnál nem volt személyazonossági igazolvány, nem tudták megállapítani, hogy kiről van szó.

— **A magyar vezérkari főnök az olasz hadgyakorlatokon.** Budapestről jelentik: Werth Henrik vezérkari főnök László ezredes és Horváth alezredes társaságában hétfőn Olaszországba utazik, hogy résztvegyen az olasz hadgyakorlatokon.

(—) **Hűtlen alkalmazottak.** A lugosi Deutsch A. bőrárnyagkereskedés feljelentést tett, hogy raktárát ismeretlen tettesek állandóan dezsmálják. Soreanu Gheorghe rendőrkomiszárus megindította a nyomozást és csakhamar megállapította, hogy a cég négy alkalmazottja hónapok óta lopkodta a legfinomabb felsőbőröket, melyeket lugosi és vidéki cipészeknek adtak el. A rendőrség a letartóztatott alkalmazottak nevét egyelőre a nyomozás érdekében nem hozza nyilvánosságra. További letartóztatások várhatók. A cég kára meghaladja a százezer leit.

(—) **Megsemmisített rangvesztés.** Megemlékeztünk annak idején, hogy tavasszal felülvizsgálták a városi tisztviselők kinevezését és ez alkalommal több régi tisztviselőt megfosztottak eddigi rangjától és alacsonyabb rangosztályba sorozták. Ezek közül Ghetia Adalbert, Sepelianu Valeria és Jordan Iuliana a határozatot ügyvédük, Nicorescu Eusebiu dr. útján megtámadták a temesvári felülvizsgálati bíróságnál, mely tegnap megsemmisítette a sérelmes határozatot és a tisztviselőknek visszaadta régi rangját azzal az indoklással, hogy ha annak idején nem is feleltek volna meg a kellekeknek, azóta tíz év telt el és így az ügy elévült.

(—) **Gyászistentisztelet Cosma Aurel lelkiüdvéért.** Néhai Cosma Aurel dr. volt közmunkaiügyi miniszter lelkiüdvéért, aki nyolc év előtt hunyt el, ma, vasárnap, délelőtt a gyárvárosi görög keleti román templomban gyászistentiszteletet tartanak.

(—) **Kisfiú borzalmas tűzhalála.** Boteanu Lucian három éves, törökszákosi fiúcska egyedül maradt a lakásban és a konyhában a tűzzel kezdett játszani. A lángok belekeptak a fiúcska ruháiba és olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy néhány órai szenvedés után meghalt.

(—) **Orvosi hír.** Dr. Szenderszky A. nyári szabadságáról visszatért. Rendel: III., Bulev. Carol 7. alatt. Telefon: 19-22. Röntgen, kvarc, rövidhullámkezelés.

(—) **Vigyázat — családok járnak a városban!** A megyei prefektúra felhívja a községgyűlést, hogy családok járnak a városban, akik hamisított ívekkel a bucarestii Liga Navala részére gyűjtenek. Ha valahol jelentkeznek, adják át a legközelebbi rendőrnek.

Az „ALMAJANA”

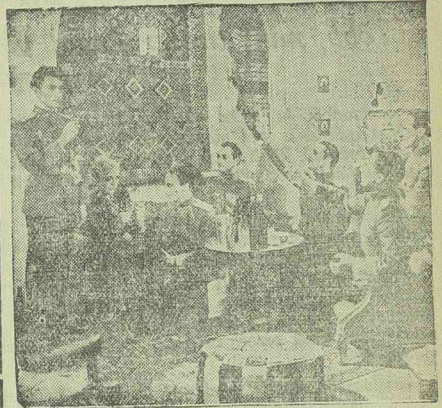
takarékpénztár Bozovici-on
(Caras) f. évi szeptember
hó 25-én d. u. 4. órákor
a bozovici-i járásbírósnál
önkéntes bírói árverésen
eladja intézeti házát
és emeletes szállodáját

(—) **Rech apátplebános a laibachi eucharisztikus kongresszuson.** Rech K. Géza Temesvár-gyárvárosi apátplebános a Laibachban most folyó nemzetközi eucharisztikus kongresszusra utazott.

— **Fiú lesz-e?** A Daily Express anszterdam-i jelentése szerint Juliana holland trónörökös apóüőnéje, Tryntje Boonstra értesítést kapott: álljon készenlétben, hogy bármelyik pillanatban a Soestdyk palotába utazék, mert a trónörökös két-három héten belül várja második gyermekét. Ha előbb nem hívják, az apóüőné augusztus 1-én költözik a kastélyba. Mária utasítás ment azonban a repülőterekre, hogy augusztus 3-tól kezdve a palota három mérföldes körzetében repülőgépek nem mutatkozhat. Egész Hollandia készül a nagy eseményre, a városokban és falvakban minden előkészület megtörtént s általában a reményesség, hogy Juliana trónörökösönök ezúttal fia születik. Ha csakugyan fiú lesz a gyermek, akkor anyja után és néneje előtt ő örökli a trónt. Juilana trónörökösönök egyébként tökéletesen egészséges, változatlanul eleget tesz társadalmi kötelezettségeinek. Vilma királynő szinte naponta meglátogatja leányát, no ha nagyon is igénybevette a kormányválság. Bernát herceg külön kívánságára Juliana hercegnő egy menekült cseh iparművész bizott meg azzal, hogy a születendő gyermek ruháit és bölcsőjét tervezzé. Federer, a Párisban élő cseh iparművész már elkészítette a baba keresztelő ruháit. A bölcső modern vonalú lesz és közimunkával díszített függöny borítja.

ULTIMÁTUM

Az 1914. év véres epizódja
A főszerepekben:
DITA PARLO,
ERICH v. STROHEIM

A Vidovdan szerb nemzeti ünnepet ülik. Magyarok és szerbek együtt táncolnak, amikor megérkezik Ferenc Ferdinánd trónörökös meggyilkolásának híre. A táncolók két csoportra oszlanak és előreveti árnyékát a sötét jövődő...

CORSO
(volt RIVOLI moziban)

nagyserfij programja
PARAMOUNT-JOURNAL
Az eskirályi pár Varsóban
Vasárnap 11 órákor 17 leles helyárakkal

(—) **FELVÉTEL A SZENT JÓZSEF FIÓNEVELO INTÉZETBE.** A nagyváradii Szent József fiúnevelő intézet már most felvesz elemi, Gojdu-liceumi román és magyar tagozatra és kereskedelmi liceumba járó rendes, bentlakó növendékeket. Egz-széges lelki és testi nevelést, állandó felügyeletet és jó ellátást biztosít. Az évek óta alkalmazott egyéni és csoportos korrepetálás eredményt hoz. Állandó orvosi ellenőrzés. A hely biztosítása céljából tanácsos a növendékeket már most előjegyeztetni. Tájékoztatót készséggel küld a Szent József fiúnevelő intézet igazgatósága, Oradea, Bratianu uca 7.

— **Nő-katonák a nadrág ellen.** Az angol légóltalmi szervezet, mint ismeretes, női gárdát is létesített, amely katonai segédszolgálatokat végez. A gárda tagjai egyenruhászüvetből készült nadrágot viselnek. Ezek a női gárdisták most emlékiratban kérik felettes hatóságuktól, hogy szoknyában járhasanak, mert — mint mondják — a londoniak mosolyognak rajtuk, ha nadrágban vonulnak fel. Feletteseik viszont azzal érvelnek, hogy ha a skót katonák évszázadok óta viselhetnek szoknyát, akkor az angol légóltalmi nők is nyugodtan viselhetnek nadrágot.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJNELI SZOLGÁLATA:

Vasárnap, július 30-á a szolgálati beosztás a következő:

- Az I. kerületben az Alba Iulia uccában levő Kun gyógyszerár.
 - A II. kerületben a 3 August uton levő Löw gyógyszerár és a Petru Maior téren levő Meiszner gyógyszerár
 - A III. kerületben a Lahovary téren levő Cris-tea gyógyszerár
 - A IV. kerületben a Bratianu uccában levő Diana gyógyszerár
 - Az V. kerületben a Corvin gyógyszerár és Ujksodán Panajoth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot tart.
- Hétfőn, július 31-én a szolgálati beosztás a következő:
- Az I. kerületben a 10 Mai uccában levő Blum-berg gyógyszerár.
 - A II. kerületben a Maresal Joffre uton levő Schul gyógyszerár
 - A III. kerületben a Carol uton levő Keller gyógyszerár.
 - A IV. kerületben a Preyer uccában levő Ung-vári gyógyszerár.
 - Az V. kerületben a Corvin gyógyszerár és Ujksodán Panajoth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot tart.

„Elégedetten élnénk mi vénlányok és aggszűzek..“

Több, mint tizezer angol vénkisasszony nyugdíjért ostromolja a népjóléti minisztert

Londonból jelentik: Walter Eliott miniszter urat személyesen van szerencsém ismerni. A glasgowi birodalmi kiállításon volt figyelmes házigazdánk és felejtethetetlenül kellemes napokat töltöttünk társaságában.

Megismerkedésünk napjaiban Eliott még nem népjóléti miniszter volt, hanem szűkebb hazáját, Skóciát képviselte a londoni kabinetben.

Most ez a M. Eliott, az angol kormány egyik legkedélyesebb és legszorgalmasabb tagja, fölötté kellemetlen kaland áldozata lett. Vátozatos politikai pályafutása alatt bizonyára már sok kemény harcot vívott, de

veszélyesebb ellenfelekkel még aligha volt dolga, mint minap a parlament folyosóján.

Eliott népjóléti miniszter pár nap előtt a

„spinsterek”

tömegtámadásának középpontjába került. Sajnos, nincs mód az angol szó pontos átültetésére. „Aggszűz”, vagy „vénkisasszony” értelmileg ugyan megfelelne az angol kifejezésnek, de a magyar nyelvjárásban valami gúnys melléke van. Egy 40, vagy 50 esztendőös hölgy bizonyára nem nevezné magát aggszűznek. Viszont Anglia férj nélküli maradt idősebb hölgyei büszkén magukat spinstereknek, annyira, hogy meg is alapították a maguk hatalmas szövetségét, melyet Nation Spinsters Association-nak kereszteltek el. Angliában 125.000 hölgy sorakozik fel a „The Spinsters” lobogója alá.

ROHAM A FOLYOSÓN.

Igy megállapítván hogy spinsters leány sorban maradt idősebb hölgyet jelent, — udvariasság okából megmaradunk az angol kifejezésnél. A spinsterek rohama nem azért járult M. Eliott-ra, mintha személyesen haragudnának rá, hanem mivel

sérelmes ügyeiről az ő tárcája körébe tartoznak.

A spinsterek elkerülik hadműveleteiknél a nyílt erőszak alkalmazását, nem dolgoznak kövekkel és esernyőkkel, mint egykor a női egyenjogúsítás előharcosai, csak a gyengébb nem legátitobb és legmeggyőzőbb fegyverét használják: a szót. Mivel Eliott miniszter — hiszen van más dolga is — elhárította az aggszűzek küldöttségének újfogás fogadását, a spinsterek „beszivarogtak” az alsóház folyosójára, vagy húszan körülfogták és áttörhetetlen gyűrűt alkottak körülötte. Az eképpen védekezésre és menekülésre képtelen minisztert

szőzömmel árasztották el.

és pedig váltott staféta módján; ha az egyik kifutott, a másik vette át a szót. Amikor végre a teheremőriző kiszabadították Eliottot a harcias nők gyűrűjéből, szegény miniszter, bár verejtékeztet, de csak azt felelte, mint elődje, Sir Kingsley Wood: a spinsterek kívánságait nem teljesíteti.

Vajon mit akarnak a spinsterek a kormánytól és a parlamenttől? Feltehetőleg volna, hogy férjfel! Ezt azonban egy demokratikus kormány rendeleti úton nem adhatja meg nekik. Ezt bizonyára ők is tudják. Így követelésüket arra csökkentették, hogy

ne szenvedjék meg férjtelenség mióltukat.

Nincs helyünk rá, hogy részletesen ismertessük az angol nyugdíjtörvény rendelkezéseit. Elég annyi, hogy férfi és nő munkás és alkalmazott egyaránt az állami nyugdíjpénztárba szolgáltatja be fizetés egy bizonyos hányadát, aminek ellenében idősebb korában nyugdíjat, majd később öregségi ellátást kap. A spinsterek tehát, a férj nélküli maradt hölgyek megállapították, hogy a nyugdíjtörvény igazságtalanul bánik el velük. Az öregségi jóval kedvezőbb helyzetben vannak. Többek között ezért is irigylük az öregségi ellátást. Az öregségi magasabb nyugdíjat kapnak, mint a vénkisasszonyok és senki sem törődik vele, hogy milyen idősök, míg a spinstereknek

65 esztendőös koráig kell dolgozni,

AZ ISMERETLEN FÉRJEK.

A felháborodott spinsterek világgá kiáltják sérelmeiket és kérdezik: Vajon tehetünk-e mi arról, hogy nem lettünk öregségi? Mindenki sajnálkozik a hadiöregségi felett, az állam gondoskodik róluk, de vajon ki gondol a „hadi spinsterekre”? Ezek azok az asszonyok, akik

elvesztették férjeiket, mielőtt megismerték volna őket.

Angliában 175 ezer 55 és 65 esztendőös közötti nő él, egyrészt férj, másrészt nyugdíj nélkül. Ezek közül — legalábbis így mondják előharcosaik — ezrek és ezrek volnának, akik boldog feleségek, vagy legalábbis jól ellátott özvegyek volnának, ha a háború 25 esztendő előtt nem fosztotta volna meg őket esélyeiktől.

Ma a vezéri intézmény és a szervezkedés korszakában élünk. Jaj annak, akinek nincs vezére és nincs szervezete. Ebben a szomorú sorsban tengőrltek a spinsterek mindaddig, amíg Florence White, a bladfordi boltosasszony élükre nem állt.

Florence White körülbelül 50 esztendőös, szemüveges hölgy. Életfeladatának tekinti, hogy segítse magányos asszonytestvéreinek. Jólmenő sütdője és cukorkaüzlete a középpangliai iparvárosban már csak mellékfoglalkozás számára. Élete jobbik része a spinsters szervezete. Miss White vezéri tulajdonosságait senki sem tagadhatja. Három év előtt alapította meg a spinsterek harci organizációját, ma pedig már

százhuszonöt ezer tag ereglik száznál több helyi csoport köré.

Sikerein felbátorodva Florence White megkísérelte, hogy bejusson az alsóházba és képviselőként verkedjen a spinsterek jogaiért. A férfiak és férfies asszonyok többsége azonban nem támogatta kelőleg ezt az elnyomott kisebbséget és Miss White bizony nagyot bukott. Fel sem vette. Számára ez a választási hadjárat is csak propaganda-eszköz volt. Miss White és hívei azt akarják, hogy Anglia ismerje fel az orvoslásra váró spinsters problémát.

EGYMILLIÓ ALÁÍRÁS.

Az alsóházba benyújtott petíciójuk egymillió aláírással büszkélkedett. Az általános választásoknál az összes jelölteknek kérdőíveket küldtek azzal a fenyegetéssel hogy a spinsterek

— A VESEK MEGBETEGEDÉSEINEK KEZELÉSÉBEN a tisztán természetes FERENC JÓZSEF keserűvíz, mint gyors, biztos és rendkívül enyhén ható hashajtó, gyakran rendkívül fontos segédanyag. Kérdezze meg orvosát.

Az élet higgadt, józan lelélese.

hátrább van, mint valaha. A kultúrát emeltípusú csillagok világában repül, de lelke még borús... tönkretett szervezete és idegei fájt a kultúra pokoli zaja, zibongása, forrongása között s megbolygatott idegei kergetik a szegény, szánandó embert örült mozifilmként pergó nyomorúságos szenvedések és kiszámíthatatlan betegségek özöntengerébe, mint gyomróbél-, epe-, vese- és májbetegedések, valamint ideges fejfájások, álmatlanságok és kiszámíthatatlan sok-sok szenvedések felé.

A világhírű amerikai GASTRO-D, amelyet a legnevesebb orvosok hosszú kísérletek alapján a legkiválóbb gyógyszernek ismertek el, a fellemlített megbetegedések esetében, sőt régi, idős és már-már gyógyíthatatlannak tartott ideges emésztési zavaroknál kitűnő orvosságnak bizonyult.

A GASTRO-D. kapható gyógyszerárak és drogáriákban, vagy megrendelhető 135 utánév mellett Császár E. gyógyszerárak Bucuresti, Calea Victoriei 124.

csak olyan jelöltekre adják le a szavazatukat, akik harcra készek a spinsters jogokért.

600 jelt tett ígéretet, de miután sokan közül megbuktak, mások pedig elárulták a spinsters ügyét a vénkisasszonyok helyzete még mindig változatlan.

Florence White szülővárosának képviselője William Leach, akit a spinsters vezér közvetlen közreműködésével benyújtott ugyan egy törvényjavaslatot a parlamentnek, a spinsters érdekében, de, ma már említettük, az alsóház bizottsága

elutasító álláspontra helyezkedett.

Ilyen és hasonló vereségek ellenére Florence White rendületlenül tovább harcol. Angliaszerte meggyűléseket rendez, aggszűzek tüntető körmenetét megfelelő zászlókkal és táblákkal vonulnak végig város és város és ezek énekelik a spinsters himnuszát, melyet Gwen Farar költő és szerző írt a számukra. Szabad fordításban körülbelül így hangzik:

Elégedetten élnénk mi vénlányok, s aggszűzek, a boldogságunk azon múlik, hogy Kingsley Wood úr nem fizet.

A mozgalom költségeit kizárólag a tagsági járulékokból fedezik. 125.000 angol nő évi 1 shilling fizet a spinsters egyenjogúsításának érdekében. Eliott miniszter megtámadása a bradfordi vezér előtt megtervezett akciója volt. Ezáltal a miniszter még elmenekülhetett, de aligha lesz több nyugodt élete. 125.000 vénkisasszony ellen harcbaszállni nem csekélység.

R. L.

A boldog házasság titka

Egyetemi vizsgálatok a párválasztásról

Newyorkból írják: Laird F. Hites professzor, a csikágói egyetem tanára egészen egyszerű kurzust nyitott az egyetemen. Az amerikai tudós tanulmányozta hallgatóival és hallgatóinál, hogy

mi a boldog házasság titka

és hogyan lehetne úgy összeválogatni a párokat, hogy a házasság boldog is maradjon.

Hites professzor először is statisztikai összeállítást készített arról, hogy ki miért házasságos. Kiderült, hogy a legtöbb

gyermeket szeretnék.

Nem túlságosan sokat, hanem annyit, amennyit anyagi viszonyaik megengednek.

A második fő házassági ok az amerikai tudós statisztikai összeállítása szerint az, hogy a fiatalok szeretnék

a szülői házból elkerülni.

A harmadik ok az, hogy a házassulók saját otthonra vágyanak,

ahova elvonulhatnak, ha bajuk-gondjuk van. A negyedik fő oka a házasságnak, hogy nagyon sokan olyan partnert keresnek,

aki bámolja őket.

A csikágói tanfolyamon ezután kísérleteket végeztek a házastárs kiválasztására.

Abból indultak ki, hogy könnyű ugyan beleszeretni valakibe, de annál nehezebb a szerelmesnek megőrizni a józan esztét. Alapos tanulmány alá vették

a szerelem egész lélektanát

és igyekeztek megállapítani, hogy miképpen lehet kiválasztani a különböző személyiségekhez leginkább illő házastársat.

Hites professzor megállapította hallgatói egyéniségét és ezt meg is mondta nekik, hogy így könnyebben találhassák meg az egyéniségükhez legjobban illő házastársat. Persze ez elméletben sokkal egyszerűbb volt, mint a gyakorlatban, mert a házasságra gondoló fiataloknak igazán nem könnyű megállapítani, hogy a kiválasztott partner

tényleg megfelel-e a kívánalmaknak.

A legnagyobb nehézséget e tekintetben az jelentette, hogy a fiatalok túlkorán beleszerettek egymásba.

A professzor szerint vannak bizonyos esetek, amelyek

eleve reménytelenek.

Nem szabad például iszákos emberhez férjhez menni, ha az nem szokik le még a házasság előtt az ivásról. A házasság után már kilitástan dolog a rossz szokások megváltoztatása.

A csikágói tanár többek között azt ajánlja, hogy okosak és buták lehetőleg ne lépjenek házasságra, éppen úgy, mint ahogy csak rossz származékúakból is, ha egy vallásos és egy hitetlen fél kerül össze a házasságban.

Az amerikai tudós szerint nagyobb kockázatot jelent az, ha gazdag leány szegény emberhez ment feleségül, mint fordítva. Ezek a házasságok rendszerint nagyon boldogtalanok szoktak lenni.

Franciaország egyik legnehezebb problémája az — idegen kérdés

Nevezen millióból — négy millió az idegen, Lengyelek, spanyolok, belgák, németek, oroszok és csehek jelentős számban élnek Franciaországban

Francia hatóságok két héttel ezelőtt kiáltották Franciaország területéről egy ideig ideiglenes, mert azzal gyanúsították, hogy hazája érdekében propagandát űz, és sokkal több kémkedés és hazafeladás címen letartóztattak két francia állampolgárt, akik közül az egyik egy igen előkelő szerkesztőségében dolgozott, a másik egy nem kevésbé előkelő reggeli lap hírnöke volt. — meglelt férfiakat, a vad szerint, állítólag szintén Franciaországban élő vagy ide időnkint visszatérő külföldi állottak összekötésben. Ezek az esetek, amelyek érthetően, igen feldűlték a francia közvéleményt, ismét napirendre hivatott Franciaország egyik legérdekesebb és a benyomó ellenmondásoknál fogva majdnem megoldatlan problémáját: a külföldiek francia területén való tartózkodásának a kérdését.

DEGENEK ÉS IDEGENFORGALOM

Írjuk: ez a probléma megoldhatatlan a francia hatóságok korrekcióján, de bizonyos a francia gényben rejlő emberiségnek hozzájárulni: a laikusok számára csak annak látszik. Mert a külföldiek tartózkodásának a kérdése mindenekelőtt: gazdasági kérdés, — nem szólván az „idegenforgalom” néven ismert jövedelemről és a „látogatás”-nak nevezett bevásárlásokról és kirándulásokról, amelyek Franciaország Párisát, a partjait, gyógyfürdőit, Rivieráját annyira feldűlték, gazdaggá tették és a francia gazdaság mélyre aktív oldalait ugyancsak a tételekkel gyarapították. Lemondana Franciaország, ha a külföldiek beutazását korlátozná, vagy itt tartózkodásukat megakadályozná? ... A józan és annyira okos franciák erre aligha kell számítani. Hiszen még az elmúlt években, a politikai események következtében annyira feldagadt „menekültek” csoportjában is sokan vannak, akik vagyontukát, a munkájukat, az anyagi részüket, a hazájukbeli hatóságoktól megelint — főleg eleinte — magukkal hozták, akiket jómódú külföldi rokonságuk támogat és akik az új otthon nyújtó, vendéglátó Franciaország területén is, nem pénz akarnak élni, hanem pénzt akarnak költeni és így a jövedelmhez juttatják az államot — adók formájában — és mindazt a sok franciát, aki a napi életükhöz hozzátartozik.

A Franciaországban élő külföldiek problémája nem is ebből a szempontból kell megítélni, úgy hisszük, — a jelek ezt mutatják — hanem úgy ítélik meg. Itt egészen másról van szó. A világháborúban Franciaország igen sok veszítette el és ehhez még hozzájárult az a tény, — a legutóbb megjelent kimutatások szerint — a halálozás túlháladja a születések számát. Franciaországnak tehát szembe kell néznie a komoly kérdéssel: az elnéptelenedés problémájával, amely az utolsó hetekben, a külpolitikai feszültség és a világ bizonytalan helyzete miatt, is, valóban a francia politika, sőt a francia általános érdeklődés homlokterébe került. Hogy lehetett a világháború után ezzel a nehéz kérdéssel megbirkózni, ha nem úgy, mint Franciaország szívesen látta és örömmel fogadta a külföldieket, akik otthon kerestek „douce France”, a szelíd Franciaországban? ... Mert, az idevaló körök felfogása szerint, itt két eset volt lehetséges: az idevaló külföldi, vagy asszimilálódott, mert a francia föld, a francia napsugár, a francia nyelv és a francia kultúra asszimiláló ereje, az összes európai nemzetek között, állítólag a legnagyobb, — vagy pedig maradt az, ami volt: külföldi, aki megtartotta népi szokásait és saját nemzeti egyéniségét.

ŐJ HELYZET

A franciák szeretik a vendégeket és udvariasak, sőt szívéliesek azokkal is, akik itt telepedtek meg, de nem tudták, vagy nem akarták franciákká honosulni; szívéliesek — de bizonyos tartózkodást éreznek velük szemben, még a megjelölésükben is, talán öntudatlanul. Mert az eltérésben olyan kényes, finomságban olyan érzékeny francia nyelv a külföldire ezt a szót használja: étranger — ami nem is annyira

„külföldi”-t, mint inkább „idegen”-t jelent. Franciaország azonban szívesen látta ezeket is, saját, okosan felfogott érdekében, mert ezek a külföldiek gyarapították lakosságát is, gazdasági erejét is és a franciák emberisége és szabadságszeretete mindenkinek megadta a lehetőséget, hogy a maga módja szerint boldoguljon. Még csak rövid idővel ezelőtt is, mikor a politikai menekültek nem özmöltek el Franciaországot, aránylag könnyen kaphattak francia állampolgárságot az a külföldi, aki a törvényes követelményeknek megfelelt — különösen, ha ő maga még nem volt túlságosan koros és nem nőtlen volt, hanem családosa.

Az utolsó évek politikai viszonyai egy egészen más, egy egészen új helyzetet teremtettek. A spanyol polgárháború befejezése után, mikor a megvert köztársasági hadsereg francia területre menekült, Sarraut belügyminiszter kijelentése szerint Franciaország negyvenmillió lakosa közül negyvmillió volt a külföldi, — tehát a lakosság tíz százaléka. (Ma már ez a szám leaadt körülbelül három és félmillióra, — a spanyol menekültek egy része is visszatért hazájába.) De még így is negyven községe van Franciaországnak, ahol több külföldi él, mint francia: és vannak városok, ahol nem sokkal kevesebb a külföldi, mint a francia: Marseille, ahol a külföldiek a lakosság több mint a felét teszik ki. Ezeket kívül is rengeteg az idegen a Földközi tenger vidékén, a Rone medencéjében és mindenekelőtt Párisban, ahol

állandó tartózkodási engedélyt most már csak a legritkább esetekben adnak és még rövidebb tartózkodásra is a Páris és környéki körülvéve Leine et Oise megye területére küldik az idegent.

A NÉGYMILLIÓ — IDEGEN

A külföldiek közül legtöbb az olasz, akiknek a számát a hivatalos kimutatások kilencszázezerre becsülik; körülbelül félmillió a lengyel és négyszázezer a spanyol; kétszázszázernél több a belga és a kisebb csoportok élén az oroszok nyitották meg a politikai menekültek sorát, akikhez csatlakoztak azután örmények és az utolsó évek folyamán: németek, osztrákok és csehek. (A félmillió spanyolról nem is szólván.) A vendéglátó franciák körében bizonyos aggodalom támadt, az, hogy a telepedett külföldiek gyermekeit, idevaló szokások szerint iskoláztatják és ingyen tankönyvekkel látják el, még hagyján és az okozott gondot, hogy a külföldit, ha megbetegedett, a francia közösség költségén ápolják a kórházakban, — nem, a franciákat mindez nem aggasztotta.

A gond csak akkor támadt, amikor a politika égboltozatján a háború sötét felhői jelentek meg és egyre jobban elborították; akkor merültek fel a kétségek és a gondok: mit fognak a külföldiek kezdeni, mikor a francia férfit hadba szólítják és otthon nem marad más, csak öreg, rokkant, asszonyok és gyerekek? ... Mit fognak azok a külföldiek kezdeni, akik ma nagyobb csoportokban vannak elhelyezve és felügyeletükre háború esetén nem áll elég férfi rendelkezésre? ... Tartanak attól is, hogy az engedély nélkül, a titokban bevándorlók hajlamosak engedni a különféle irányú forradalmi agitációknak, amelyeknek a sodrába kerülnek.

A francia kormány újabb és újabb rendelkezésekkel szabályozza az idegen helyzetét, egyesületeiket átvizsgálja, szigorúan ellenőriztetni a határokat, különféle intézkedéseket ér el, amelyeknek megtartására súlyos büntetéseket szab, — jelöl annak, hogy a külföldiek tartózkodásának a kérdése egyike Franciaország legaktuálisabb problémáinak.

R. Gy.

TEMESVÁRIAK A FEKETE TENGER PARTJÁN

Balcic tengeröble fölött sűvít a szél. Mindenáron az a becsúvágya, hogy orkánná fejlődjék, minden erőlködése erre mutat. Fölkavarja a hullámokat, a part felé kergeti szegényeket, ahol azok tájékozva törnek meg. Magasra csapnak a parti sziklára, megpermetezik az arra járókat, majd dühösen a mélybe buknak, felmarkolnak egy csomó homokot, zavarossá teszik a partmenti vizet, aztán visszahömpölyögnek, hogy nemcsak újra megismételjék játékukat a parton.

A szélvihar belemarkol a vitorlás bárkák ár-bócsába és úgy megrázta azt, mint izgága férfi a felesége kontyát. A mólóra kikötött bárkák és csónakok vad táncot járnak a hullámok hátán és ha nem akadályozná őket esőrgő és a vizet csapkodó láncuk, messzire sodródódnának a tenger belseje felé, ahonnan valószínűleg nem is kerülnének többé vissza.

A dühöngő szél ellenére is az ég teljesen derűs és a nap gazdagon szórja le sugarait. A szél által korbácsolt tenger a partmentén szürkés, aztán világoszöldesen kacérokodik, majd haragos zölddé válik, messzire bent pedig feketés és nem hazudtolja meg a Fekete-tenger elnevezését. A tiszta időben látni a városon kívül, nyugati irányban, a part szegélyén emelkedő királyi kastélyt, amely valamikor néhai Maria királyné kedvenc tartózkodási helye volt. Most már csak az értékes urnába rejtett szíve van itt. A királyné szívet tartalmazó urnát Ciprus szigetéről hozott márványoszlopban helyezték el és az oszlop a kastélykertben emelkedő Stella Maria-kapornában áll. A királyi kastélyon túl ellátni Eoreneig és a bulgáriai Várnáig is.

Egyik oldalon a tenger csókolja Balcicot, a tulsó oldalon pedig fehér mészkő és kréta összefüggésből álló hegykoszorú öleli. A ragyogó napsugárban kápráztatja a szemet ez a fehér hegylány, amelynek csillogó színétől a vidék az ezüstpart nevet kapta.

Valamikor élénk kikötői forgalma volt Balcicnak, ma ez csak emlék már. A part mentén rengeteg raktár, kereskedelmi és szállítási vállalat. Ma valamennyi üres. A legtöbb dűledezik, tatarozás nélkül végül is összeomlik. A város felsőbb utcáiban azonban látket a fejlődő élet. Évente a modern villák egész sora emelkedik ki a sziklás talajból, hogy a sokezer üdülőnek nyári otthon nyújtson. Valamikor a kikötői

forgalomból, ma a tengeri fürdőzésre érkező idegenekből él egész Balcic és pedig nagyszerűen. A sok új villán kívül a pompás étermek, kávéházak és tánchelyiségek sokasága hívogatja vilamos reklámjaival a nyaralókat. Sajnos, a régi, típusos török kávéházak és bolgár kiskocsmák száma egyre csökken. A színes ruhájú török és tatár, meg bolgár lakosság mellett ezek jelentik itt már csak a Keletet. Ezenkívül a rengeteg gazdátlan kutya is idetartozik.

Amíg a nemzetközi politikusok a gyarmati kérdésről vitáznak, addig Temesvár városa megszerezte a maga gyarmatát Balcicban. Ez a nyári temesvári gyarmat, amelyet kitűnő hozzáértéssel és szorgos felesége segítségével Trandafir Virgil józsefvárosi telekbíró vezet, évről-évre jobban virágzik. Júliusban harminctem temesvári kiskülföldi nyaralt itt. A tengeri levegőben és a jó táplálkozás mellett a barnára sült lurkók mind három-négy-öt kilót híztak. A kolóniát meglátogatta Sunda O. caliacramegyei országőr főparancsnok és Vlad dr. tanár, az országőrtalanx bucarestii központi vezetője és mindkettő a legteljesebb elismerését fejezte ki. A gyermekek tiszta hálósobában alsznak, mindegyiknek külön ágya van. Az egész napot a levegőn töltik, a fürdő homokján, lubickolnak a tengerben és játszanak. Egészségükre felhónapig Zoran dr. temesvári orvos vigyázott, azóta Segalescu Miron dr. balcici városi főorvos végzi ezt. A gyermekek csak forralt és utána jéggen hűtött vizet isznak.

A temesvári gyarmaton felnőttek is kapnak ellátást és pedig elsőrangú. Temesvárról itt nyaralnak jelenleg Farchescu Iosif dr. itélőtáblai bíró a feleségével, Disela Pavel városi tanácsnok a feleségével és fiával, Trailescu Cornel városi főpénztáros felesége a gyermekeivel, Boncea Gheorghene az anyósával és sógoránjával, Tanczos Ernőné a gyermekeivel, Dobrua gyógyszerész, Srabescu ezredes a családjával, Ioannes de Apsa Anny, Muscalu főhadnagy és családja, Iancu vasúti felügyelő, Österling János építész felesége és gyermekei, Német Emil tanár, Ascher Béla tanár, Erdmann Manciu, Pirsch Ducu, Vuia vasúti főfelügyelő és még sokan mások. A temesvári gyarmata állandóan sok színt és vidámságot ajándékozik Balcicnak.

K. E.

KÜLÖNVONAT BUDAPESTRE

OTLEVEK NÉLKÜL, csak személyazonossági igazolvánnyal. 1939. augusztus 10—16-ig:

Résztvételi díj: Lei 1900.—

A budapesti szálloda és kirándulások költsége leiben fizethető. Utolsó jelentkezés: 1939. aug. 2.

Beiratkozások a

WAGONS-LITS/COOK

menetjegyi rovában, TEMESVÁR, I., Bulevardul Regele Ferdinand (Bánati Bankgyeület-palota) Telefonszám: 38—04.

Hétfőn Temesvár is bekapcsolódik a belföldi légiforgalomba

A Temesvárt érintő repülőjárat pontos menetrendje. Bucurestiben és Aradon csatlakozás van a külföldi járatok gépeihez

Hétfőtől kezdődően újabb változás áll be a belföldi légiforgalomban. Az Arad—bucurestii repülőjárat gépei ugyanis mindezekig nem szálltak le Temesváron, csupán Turnu Severint, Craiovát és T. Magurelet ejtették útba, hétfőtől kezdődően azonban a temesvári repülőterén is leszállnak a személyszállító repülőgépek. Nae Cicei bucarestii légügyi felügyelő az elmúlt napokban helyszíni szemlét tartott a temesvári repülőterén és megállapította, hogy a terep alkalmas a nagyobb méretű személyszállító gépek leszállására is és így semmi akadálya sincs annak, hogy Temesvár is végleg bekapcsolódjék a légiforgalomba.

A Bánságot közvetlenül érdeklő repülőjáratok menetrendje a következő:

ARAD — TEMESVÁR — TURNU SEVERIN — CRAIOVA — TURNU MAGURELE — BUCURESTI JÁRAT.

Indul Aradról minden hétfőn, szerdán és pénteken reggel 6.30-kor, Temesvárra érkeznek 6.50-kor, tovább indul 7.05-kor, Turnu Severinbe érkeznek 8.05 órakor, onnan tovább indul 8.20-kor, Craiovába érkeznek 8.55-kor, onnan tovább indul 9.05-kor, T. Magureleba érkeznek 9.40-kor, tovább indul 9.50-kor és Bucurestibe érkeznek 10.30-kor. A fővárosból minden kedden, csütörtökön és szombaton indul Arad felé repülőgép, délután 3 órakor. T. Magureleba érkeznek 3.40-kor, tovább indul 3.50-kor, Craiovába érkeznek 4.25-kor, tovább indul 4.35-kor, Turnu Severinbe érkeznek 5.10-kor, tovább indul 5.25-kor, Temesvárra érkeznek 6.25-kor tovább indul 6.40-kor és megérkezik Aradra 7 órakor.

BUCURESTI — ARAD — BUDAPEST — BÉCS — BERLIN JÁRAT.

Indul Bucurestiből hétfőn, szerdán és pénteken 11.15-kor, Aradra érkeznek 13.10-kor, tovább indul 13.20-kor, Budapestre érkeznek 13.20-kor (ottani időszámítás), tovább indul 13.45-kor, Bécsbe érkeznek 14.45-kor, tovább indul 15-kor, Berlinbe érkeznek 17.25 órakor. Az ellenjárat gépei kedden, csütörtökön és szombaton indulnak a német fővárosból 9.15-kor, Bécsbe érkeznek 11.35-kor, tovább indulnak 11.50-kor, Budapestre érkeznek 12.45-kor, tovább indulnak 13.05-kor, Aradra érkeznek 15.05-kor, tovább indulnak 15.15-kor és Bucurestibe érkeznek 17.10 órakor.

ARAD — KOLOZSVÁR — CSERNOVITZ JÁRAT.

Indul Aradról minden kedden, csütörtökön és szombaton 15.25-kor, Kolozsvárra érkeznek 16.30-kor, tovább indul 16.40-kor és Csernovitzba érkeznek 18.05-kor. Onnan hétfőn, szerdán és pénteken indul repülőgép reggel 8.25-kor, Kolozsvárra érkeznek 9.59-kor, onnan tovább indul 10-kor és Aradra érkeznek 11.05 órakor.

Bucurestiből naponta indul repülőgép Belgrád, Zágráb, Velence, Milánó és Torinó felé 11.10 órakor, az ellenjárat gépe pedig 16.35-kor érkeznek a román fővárosba. Ugyancsak naponta indulnak gépek Lemberg és Varsó felé is reggel 6.30-kor, az ellenjárat gépe 19.30-kor érkeznek a román fővárosba. Megindult a Bucurestii—Marosvásárhely—Kolozsvár—szatmári légiforgalom is.

NÉHÁNY VITELDIJ:

Bucuresti—Arad 1750, Bucuresti—Berlin 7590, Bucuresti—Budapest 3500, Kolozsvár—Bucuresti 1250, Constanta—Bucuresti 710, Craiova—Bucuresti 700, Szatmár—Bucuresti 1500, Marosvásárhely—Bucuresti 850, Bucuresti—Temesvár 1590, Turnu Severin—Bucuresti 820, Arad—Temesvár 250, Arad—Berlin 5600, Budapest—Arad 1450, Arad—Kolozsvár 850, Arad—Csernovitz 1500, Arad—Constanta 2460, Arad—Craiova 900, Arad—Turnu Magurele 1150, Arad—T. Severin 720, Bécs—Arad 2450, Kolozsvár—Szatmár 680, Kolozsvár—Marosvásárhely 400, Arad—Szatmár 1530, Temesvár

A sajtó és propaganda minisztérium tevékenysége

Fogarasra érkezett a filmkaraván

Bucurestiből jelentik: A sajtó- és propaganda minisztérium filmkaraványa az elmúlt napokban Fogarasra érkezett. A város egész lakosságát nagy lelkesedéssel üdvözölte a filmkaraván. Fogaras padopol ezredes, megyei prefektus ez a filmkaraván beszédet mondott, amelyben lelkesen kiemelte a propagandaminisztérium tevékenységét és nevelő akcióit.

A filmkaraván eddigi útján több, mint ezer országór, munkás és katona tekintetével a sajtóminisztérium mozielőadásait. A filmkaraván legmodernebb technikai felszerelése a csodálatát váltja ki. Néhány napi fogarasi előadás után a karaván Nagyszebenbe majd egész Erdélyt bejárja, Máramarc végéig, ahová október 30-ikán érkezik. Ismeretes, hogy augusztus első felében tartják meg Stockholmban a nemzeti nemzetközi kongresszusát. A sajtó- és propaganda minisztérium a legnagyobb örömmel fogadta el a meghívást és a fogarasi megyei vistyva község lakóiból 18 főnyi tancoscsapatot küld ki, amelynek vezetésével Vuia R. egyetemi tanárt bízza meg.

A népi zene kongresszus fővédője Gustav Adolf herceg, svéd trónörökös fia. A hémütatókon a román csoport az minden részének táncait lejt majd el. Ismételtük a román tancosok mily nagy sikert értek el a múltévi londoni táncünnepélyen. A sajtó- és propaganda minisztérium nagy erőfeszítéssel tesz, hogy a külföldi államokkal való kapcsolatait minél szorosabbra fűzze.

—Constanta 2.110, Temesvár—Turnu Severin 660.

A C. D. B. bérletfüzet tulajdonosok 15 százalékos, a menettérít jegyek vásárlói 20 százalékos, az aktív katonatisztek és altisztek, valamint az összes állami hivatalnokok 30 százalékos, a hadirokkantok és az alábbi kitüntetések tulajdonosai: Mihai Viteazul, Virtutea Aeeronautica, Virtutea Militara Cl. I. és Virtutea Maritima pedig 50 százalékos árkedvezményben részesülnek. Ugyancsak féljegyvet tartoznak fizetni a 3—7 éves gyermekekért, a három éven aluli gyermekek pedig a jegy árának csak tíz százalékát fizetik.

„Meg van ön elégedve Chamberlain miniszterelnökségével?” Az angolok 53 százaléka igennel, 42 százaléka nemmel válaszolt erre a kérdésre

Londonból írják: Amerikában hosszabb idő óta működik egy közvélemény-kutató intézet. A szervezet Amerikában létesült és mult szeptember óta dolgozik Angliában is. Az intézet abból a megfontolásból indult ki, hogy világszerte hivatkoznak a közvéleményre, de természetesen senkinek sincs módjában sok százezer ember véleményét megkérdezni. Az intézet tehát szervezetet létesített, amely a szó szoros értelmében sok százezer ember véleményét kérdezte meg és ennek alapján állapította meg az első kézből való hiteles közvéleményt.

Később természetesen odáig fejlődött a dolog, hogy foglalkozási ágak, típusok szerint a véleménycsoportok jellegzetes képviselőit keresték ki, úgyhogy ma már a közvélemény-kutató intézet sokkal hamarabb tud megbízható adatokat szolgáltatni a hiteles közvéleményről.

Az angolok 42 százaléka elégedetlen Chamberlainnal

A legújabb angliai adatok szerint, tehát az angol közönség 53 százaléka helyesli Chamberlain miniszterelnök politikáját. A statisztikai adat legjelentősebb tünete a megkérdezettek nemmel felelt és mindössze öten válaszolták azt, hogy semmiféle véleményük a miniszterelnökről nincsen. A müncheni egyezmény óta a Chamberlain-féle ellenzék nagymértékben erősödött.

Néhány hónappal a müncheni egyezmény után alig 40 százalék volt a nem-válasz. Februárban 36 százalékra csökkent, azóta azonban lassan, de állandóan emelkedik és a legutóbbi vizsgálat megállapította, hogy

az angol közvélemény 42 százaléka elégedetlen Chamberlainnal.

Azoknak a száma, akiknek semmiféle véleményük nincsen, a novemberi 11 százalékos rekordról májusban 4 százalékos alacsonyági rekordra csökkent.

Renkívül érdekes egyébként az a politikai tanulság, hogy Chamberlain népszerűségének minimumát, 49 százalékot, november közepén,

Az angol közvélemény-kutató intézet mint az intézet adatainak közlésére felhívott News Chronicle írja — a müncheni egyezmény óta hónapról hónapra feltette a kérdést: „Meg van-e elégedve Chamberlain miniszterelnökségével?”

Az igennel válaszoló polgárok feleletei Chamberlain kihonnaponai miniszterelnökségének további eseményeire vonatkoznak: 1. J. 2. Chamberlain és Halifax Rómába utazni Március 15. Hitler bevonul Csehszlovákiába. Április 7. Mussolini bevonul Albániába. 5. J. 14. Az orosz tárgyalások kezdete. 6. J. 14. Japán blokkolja a tiensini angol enge nyes területet. 7. J. 29. Halifax nyilatkozik Anglia politikájáról.

hat héttel a müncheni egyezmény után ért 1938. decemberben és februárban 55%-ot el. Március 15-én, mikor a német csapatok bevonultak Csehszlovákiába, az utána következő heten megjelent vizsgálat szerint Chamberlain népszerűsége 52 százalékra csökkent. Az elégedettek hetek alatt Anglia garanciáit ajánlják, akkor tárgyalásokat kezdett Oroszországgal. J. 15. második felében visszanyert veszteségeit az angol közönség 55 százaléka meg volt elégedve miniszterelnökségével. Májusban a százalékos szám 53-ra csökkent és azóta megmaradt ezen a szinten.

57.7 SZÁZALÉK ROOSEVELT JAVÁRA

Ezzel egyidejűleg az amerikai közvélemény-kutató intézet hónapról-hónapra feltette a kérdést:

„Helyeslik-e Roosevelt politikáját?”

A válasz még legutóbb is a semlegességi irányítás javaslat reformjával összefüggő zavarok és különféle pénzügyi problémák ellenére is 57 százalékan Roosevelt javára szólt.

KÖZGAZDASÁG

Módosítják a banktörvényt

Elkészült a vonatkozó rendelet törvény

banktörvénynek a bíraskodásra és jogorvosolásra vonatkozó 44. és 45. szakaszait rendeltőrendelvényük módosítják. A módosítás egyik lényegesebb része, hogy csak két szavazattal mondhat ki a többi bankbizottság határozatot. Módosítják az akaszt is és pedig aziránt, hogy amennyiben a

kényszerfelszámolásban levő pénzügyet az ezt elrendelő határozat jogerőre emelkedésétől számított hat hónapon belül igazolja, hogy alaptörvényét emelte vagy szívesedő vagyánát megfelelően csökkentette, úgy a felszámolást elrendelő végzés visszavonható.

Erdélyi Magyar Gazdasági Egylet közleménye

Atrágyázási kísérlet eredményei

Mielőtt gazdaságunkban a trágyázást nagyüzemi mértékben folytatni, előbb kísérletezés útján kell megismerünk a várható eredménnyel, nehogy kiadásokkal terheltük gazdálkodásunkat, amelyek nem térülnek meg, illetőleg nem hozzák meg a hasznot.

Az odvosi gazdaságban már régóta folynak ilyen kísérletek és a múlt őszel is volt beállítva a trágyázási kísérlet. A kísérlet célja az volt, hogy megismerjük a trágyázás hatásait és a különböző trágyák hatásait.

A kísérlet elvégzésére 9 parcellát választottunk ki, amelyek területe 2x10 méter volt, az egész kísérlet területe tehát 18x10 méter. A 9 parcella közül az első és 7 számúakat trágyázatlanul hagytuk, a 2., 8. számúakat az egyik kísérletben szuperfoszfáttal, a másikban mézsznitrogénnel trágyáztuk meg, a 6. és 9. számúakat pedig mind a két kísérletben szuperfoszfáttal és mézsznitrogénnel. A mézsznitrogén egy héttel a vetés előtt, a szuperfoszfátot a vetés egyidejűleg szórjuk ki és a sekély szántást követően, lapátalal leforgattuk. A kiszórt trágya mennyisége kft. holdra átszámítva 120 kgr. szuperfoszfát és 80 kgr. mézsznitrogén volt.

A vetés közönséges szervetógéppel történt, a parcellák keresztben.

A kísérlet mind a két helyen sikerült, amennyiben a 3-3 ismétlés megközelítőleg egyforma eredményt adott, azaz: a trágyázatlan parcellák termésmegközelítőleg hasonló volt, úgyzintén az egy és két trágyával beszórt parcellák is. A kísérletből azért kell megismertelt parcellákkal beállítani, ha csak 1-1 parcella volna egyfajta trágyával trágyázva, akkor könnyen megsejtethetők, hogy a tájajánáltsági, egér- vagy csirkák, nyulragás stb. kísérletünk eredményét megfontaná és hamis következtetésekre adna alkalmat.

Az I-ső kísérlet adatai:

Talaj: kötött agyag, élővetemény: kései kukorica

Terméshozam kft. holdra átszámítva:

Trágyázatlan: 690 kgr. szem, 1600 kg. szalma

Mézsznitrogén: 875 kg. szem, 1900 kg. szalma

Mézsznit. és szuperfoszfát: 885 kg. szem, 1890 kg. szalma

Terméstöbblet értéke, a búzát 400, a szalmát 40

számitva mázsánként:

Mézsznitrogén után: 860.—

Mézsznit. és szuperfoszfát után 896.—

A trágyázás költségei voltak, a mézsznitrogén szállítással együtt 719, a szuperfoszfátot 367, a kísérletért a mézsznitrogénnél 70, a szuperfoszfátot 50 leibe számitva is a költségek 7%-os kamattal hozzáadva:

A mézsznitrogéntrágyázásánál holdanként 695 lei szuperfoszfát és mézsznitrogénnél 1195 lei.

Eredmény: a mézsznitrogéntrágyázás esetében kft. holdanként 165 lei haszon, a két trágya együttes használata esetében 299 lei veszteség.

A kísérlet megerősítette azt a régi tapasztalatot, hogy ezen a táblán a szuperfoszfát hatástalan.

A II-ik kísérlet adatai:

Talaj: hegyen fekvő világosszínű, sovány erdei talaj. Elővetemény: trágyázott csalamádé.

Terméshozam kat. holdra számitva:

Trágyázatlan 920 kgr. szem, 1700 kgr. szalma

Szuperfoszfát: 1010 kgr. szem, 1670 kgr. szalma

Szuperfoszfát és mézsznit. 1140 kgr. szem, 2010 kgr. szalma

Terméstöbblet értéke fenti egységárak alapján:

Szuperfoszfát után: 372 lei.

Szuperf. és mézsznit. után: 1004 lei.

A költségek voltak kat. holdanként fenti egységárak alapján:

Szuperfoszfátnál 500 szuperf. és mézsznitrogén után: 1195 lei.

Eredmény: a szuperfoszfát trágyázásánál kat. holdanként 128 lei veszteség, a két trágya együttes használata esetében: 191 lei veszteség.

Mind a két kísérletben szembevetendő volt a trágyázásának a kikálazolást és a sárgaérest sietető hatása.

Nyilvánvaló a kísérletekből, hogy közönséges gazdasági művelés esetében és az alapul vett, a mostani piaci áraknak megfelelő 400 leies búzaár mellett csakis az I-ső számú kísérlet egyszerű mézsznitrogénparcellái mutatnak ki jövedelememelkedést. Ezen a táblán régen is így volt és ezért ott nagyban is használtuk ezt az egyszórt trágyát.

Más volna az eset, ha a piaci viszonyok megjavulásával magasabb árakra számíthatnánk. Ebben az esetben, ha a trágyák ára a mostani maradna, nemcsak az I-ső számú kísérlet mézsznitrogénparcellái mutatnának ki jövedelememelőt, hanem a 2-ik számú kísérletnek kettős trágyaparcellái: sőt 550 lei feletti búzaárak mellett az egyszerű szuperfoszfáttrágyázás is. Csak az első számú kísérlet tábláján alkalmazott szuperfoszfát egyedül vagy mézsznitrogénnel együtt használva, jelent mindenképpen veszteséget.

Nincsen kizárva, hogy más gazdaságokban a trágyázásnak már ma is meg van a jövedelemelőzősége. Ezért jó volna, ha gazdaköreink minél nagyobb számban állítanának be a fentiekhez hasonló kísérleteket és azoknak eredményét velünk közölnék, hogy ilyenformán lassanként tisztá képünk legyen vármegyénk vidékeinek trágyázási szükségletéről.

A kísérlet kivétel seholsem okoz nagyobb nehézséget. A külön aratot parcellák kivevő pontyván, vagy számba téve botokkal lehet kicsépelni, közönséges szelelő rostával a polyvától meg tisztítani és a termést holti tányérmérlegen lemérni. A kékűk súlyát rugós mérlegen legcélszerűbb lemérni.

Arfolyamok

SZOMBAT, JULIUS 29.

Hivatalos árfolyamok. (Az első szám a vétel, a másik az eladás jelenti). Holland forint 75 35—76.52, belgas 24.01—24.36, angol font 662.40—672.75, olasz lira 7.172—7.172, francia frank 3 7:—3.85, svájci frank 31 88—32.36 Ezekben az árakban a devizafelárk is befigyelendő. Dinár 2.899—3.05, penz 26.50—27, német márka 40.50—41.50

== UJ VÁGÓHIDI REPULŐILETEK. Miután a számlák repülőileteket 3 ezrelékről 4 ezrelékre emelték fel, a Nemzeti Repülőalap ennek megfelelően június 6-tól visszamenőleg felemelt: a vágóhídon levő állatok után fizetendő átalányilletékeket. Ezeket a következőképpen állapították meg: nagyobb szarvasmarha 25 lei, tehén 24 lei, csikó 12 lei, borjú 4 lei, juh, kecske 3 lei, sertés 12 lei, malac 1 leu, bárány 1 leu darabonként. A június 6 óta levő állatoknál felmerült illetékkülönbözést augusztus 1-ig be kell fizetni a Banca Nationalánál a repülőalap javára.

== Allami ellenőrzés alá kerül a napraforgómag termelése. Ismeretes, hogy a növényolajgyárak kartellje a közelmúltban hat leies ár-emelést hajtott végre. Áremelési kérelmét a kartelltanács előtt azzal indokolta, hogy a múltévi napraforgótermés egész Besszarábiában közvetítők kezébe jutott és emiatt a gyárak nem tudnak olcsó nyersanyagokhoz jutni. A kartelltanács megállapítja, hogy az olajgyárak állítva megfelel a valóságnak. Ennek következtében a minisztérium köreiben az a vélemény alakult ki, hogy a napraforgómag termelést és a növényolajgyártást állami irányítás, valamint ellenőrzés alá kell venni, miután egyik legfontosabb termelési ága az országnak.

Kalapá esmalmok

nagy teljesítőképességgel, 4 típusban, kiváló megmunkálásban!

Borprések minden nagyságban, hidraulikus és kézi présejével

Szőőmalmok szemelőkészülékkel, vagy anélkül

Illusztrált katalógus ingyen és bérmentve

Alfa-Laval és Perfekt szeparátorok

Tejüzemi gépek és hűtőberendezések Raktár és tanácsadás:

INGRICO s. i. c.

TEMESVAR, IV., I. Bratianu-ucca 37. szám
Telefon 31—57.

a nagy-**AND. RIEGER R. T.** gépgyárának székelyi képviselője

== ELLENŐRZIK A REPULŐBÉLYEGEK LEROVÁSÁT A FÜRDŐHELYI LAKÁSOKON. A Nemzeti Repülőalap igazgatósága figyelmezteti mindazokat, akik nyaralóknak szobát, villát adnak ki, hogy éppen olyan tekintet alá esnek, mint a szállodák. Tartoznak tehát „vendégregistert” vezetni, amelynek lapjai repülőbélyegekkel látandók el, másrészt pedig minden kifutásról számlát tartoznak adni helyes bélyegzettel. Ahol a lakás pénzügyi adatok ki, ott annak értékéről is számlát kell adni. A multa nézve a Nemzeti Repülőalap 10 napi haladékot ad a befizetésre és az ellenőrzést csak annak letelte után, augusztus 8-tól fogja gyakorolni.

== Gyapjuszállítás csak szállítási bárcával történhetik. A gyapjuszállítások, amelyeket akár vonaton, akár pedig gépjármű, vagy szekér útján bonvolítanak le, csakis az illetékes adóhivatalok által kibocsátott szállítási bárcák kíséretében történhetnek. A vasút nem fogad el gyapjuszállományokat továbbítás céljából ezen szállítási bárcá nélkül. Eme intézkedés egyaránt vonatkozik úgy az állattenyésztőkre, mint a vevőre, illetve kereskedőre egyaránt. A kereskedők az átvétel alkalmával kötelesek szállítási bárcát kérni az eladóktól és ők a szállítók, jelentkezzenek a körzeti adóhivatalnál és váltsák ki a szállítási bárcát.

== A nem jogerős adó alapja is összehasonlítható más cég adójának kivételénél. Az aradi törvényszék kimondta, hogy összehasonlítás alapján olyképpen is történhetik adókövetés, hogy két újonnan létesült üzletet hasonlítanak össze. Az ügy, amellyel kapcsolatban a törvényszék ítéletet hozott, a következő: Waritz Ferenc üzletet nyitott az aradmegyei Pantoka községben és adóalapját Erdélyi István üzletével összehasonlítva, 20 ezer leien állapították meg. A kincstár a kivételt megfellebbezte az adófelbebeszi bizottsághoz, azzal az indoklással, hogy az adókövetés alkalmával megsértették az egyenesadótörvény 39. szakaszát. A törvény ugyan módot ad arra, hogy más adatok híján az adót összehasonlítás útján vessék ki, de a jelen esetben Waritz Ferenc üzletét Erdélyi István szintén új üzletével hasonlították össze, amelynek adókövetése még nem emelkedett jogerőre, mert fellebbezés alatt áll. A fellebbezést a bizottság, mint alaptalan elutasította. Felfolyamodás révén az ügy az aradi törvényszék elé került, amely a fellebbezési bizottság álláspontját tette magáévá és elutasította a kincstár felfolyamodását, vagyis kimondta, hogy új üzletek megadóztatása esetében új üzleteket is lehet összehasonlítás alapjául venni.

(=) GABONÁRAK. (A Dengl és Kleinmann cég jelentése). A bászági gabonapiacra megindult az új gabona. A többi gabonamennyiség az új gabona mellett 420, tengeri 415, korpa 350, új zab 440, takarmányárpa 340, tavaszi árpa 370—380, muhamag 400, tökmag 900, káposzta repce 350, lencse 600—700 lei százkilónként.

Külső posta

Mi az alexandrettei szandzsák, amelyet a héten Törökország megkapott? A szandzsák eredeti neve Iszkander, csak a franciák nevezték Alexandrettenek. Mindkét név Nagy Sándorra vezethető vissza, aki Iskanderből Kisázsia nagy tengeri kikötőjét akarta létesíteni. A szandzsákot a háború után vették el Törökországtól és Kemál Atatürk kegyesen harcolt visszaszerzéséért. 1921-ben csak annyit tudott elérni, hogy Cilicát visszaszerzte. Amikor 1936-ban Sziria önállóságot kapott, az Északnyugati részt képező szandzsákban ismét mozgalom indult meg a Törökországhoz való visszacsatolásért. Franciaország a helyzetet előbb azokkal akarja enyhíteni, hogy a szandzsák török lakosságának kedvezményezett. Most a török szerződéssel kapcsolatban a török köztársaság visszakapja a területet, de ezzel szemben lemondott Sziriaról (Damaskusról és Aleppo-ról). Mostantól kezdve a Szandzsák neve Iskander. A területért az ókorban Bizánc és Róma is harcoltak vívtak.

Tagja-e az angol parlamentnek Stephen Kinghall, a híres levelek trója. Stephen Kinghall nem tagja az alsóházaknak, de a liberális párt mozgalmában részt vesz. Politikai tevékenységét főleg a Chatam Houseban fejtja ki, ahol a Royal Institute of international affairs székel. Halifax ebben az intézetben mondta el tíz nappal ezelőtt nagy beszédét. Kinghall nyugalmazott „comander” a tengerészetnél, ahol atyja tengernagy volt. Lapja News Letter címen levelekben jelenik meg és 45 ezer előfizetője van. Regényeket is ír. Ezek egyike fantasztikus regény, amelyben a Szahara sivatagjában az összes népek hadseregei képzelt és ismeretlen hadsereggel ütköznek meg. Lelkes pacifista.

A német repülők Anglia partjait közelítették meg. Milyen távolságra mehet a tengerparton valamely katonai repülő? A német katonai repülők nem követték el határsértést, mert az úgynevezett partvidéki nem értek. A partvidék az apályban levő tenger szélétől három mértföldre terjed, ami 5,55 km. Ezen a sávon a parti állam teljes szuverenitással uralkodik. Ez a távolság abból az időből származik, amikor a tengeri hajók árúinak három mértföldnyi volt a maximális hordképessége. Ma már a tengerparti terület ilyen szélessége a szárazföldet kellően nem védi a tenger felől jövő támadásoktól.

Igaz-e, hogy Lengyelországot a németek támasztották fel? Az csatrák—magyar és német kormányok 1916-ban járultak hozzá a „lengyel királyság” létesítéséhez és az 1916 november 5-én kiáltott ki. Terve volt vége az önálló lengyel hadsereg megalakítása, de erre a viszonyok nem voltak alkalmasak. Pilsudski eleinte németbarát politikát folytatott, később azonban a német kormány nem bízott benne és Magdeburgba internálta. 1918-ban — a novemberi forradalom után — Varsóba ment és november 11-én a német kormánytól átvette az uralmat. Ezzel megszűnt a németek szerepe a lengyel állam létesítésében. A korridor 1920 január 10-én került Lengyelországhoz és addig Keletporoszország része volt.

Igaz-e, hogy Winston Churchill könyvének a szerző tudta kívül adott címet a kiadó? Churchill könyve Angliában A fegyverek és szerződések címen jelent meg, de amikor a könyv külön amerikai kiadásra került, az ottani kiadó nem találta a kiadó címet és táviratilag új címet kért Churchilltől. Churchill kábelben új címet továbbított: The Locust years (A félelem éve). Az első szó azonban megcsönkítve, mint „lotus” érkezett és az amerikai kiadó ezt talabsztraktának és szimbolikusnak találta az ottani olvasók számára. „A lotuszévek” címet úgy értelmezte, hogy az a lotuszvirágra, mint az alvás szimbólumára előző és ebből a gondolathoz kiindulva valóban önként adta a könyvnek ezt a címet: „Míg Anglia aludt...” (White Enland slept). Ilyen cím alatt jelent meg Churchill könyve Amerikában.

Igaz-e, hogy husz év alatt nem nevezték ki a német tengerésznél admirálist? Az eddigi kormányok valóban mellőzték ilyen kinevezéseket, de a német flotta megnövekedése folytán ismét kinevezték a flotta nagyadmirálisát, Roeder tengernagy személyében. Az utolsó nagyadmirális Tirpitz volt. Meg kell különböztetni ettől a rangtól a vezéradmirálist, amely rangra Ost csoportparancsnokot emelték. A nagyadmirálisti rang a tábornagynak, a vezéradmirálisti rang a vezérezredesnek felel meg. A francia tengerésznél nincsenek ezek a rangok és a legmagasabb elérhető rang a viceadmirálisti rang. Egyetlen egy tengernagya (admirális) van a francia hadseregnek: a mindenkor köztársasági elnök, akinek viszont ez az egyetlen katonai rangja. Csak a köztársasági elnök hajóra lépésénél szalad fel az admirálisti lobogó. A tengernagy egyenruhát a köztársaság elnöke azonban nem viseli, mert mint ismeretes, számára tilos az egyenruhaviselés.

SPORTSEMÉNYEK

Nagyarányu ünnepek a svéd torna megalakítójának születési évfordulóján

Amit a torna szempontjából a németeknek Jahn, a cseheknek pedig Tyr (a szokászervezetek megalapítója) jelent, ugyanazt jelenti Svédországban Ling P. K. — Ling volt az, aki újfajta gimnasztikájával a svéd tornasportot világhírűvé tette. Születésének 100 éves jubileuma alkalmából a svédok július 20. és 23. között nagyszabású sportünnepséget rendeztek, amelyen a következő 36 nemzet vett részt versenyzőivel:

Németország, Argentína, Ausztrália, Belgium, Cseh-Morva védnökség, Kanada, Chile, Kolumbia, Dánia, Egyiptom, Spanyolország, Esztorozság, Észak-amerikai Egyesült Államok, Finnország, Görögország, Magyarország, India, Irak, Irország, Izland, Olaszország, Lettország, Litvánia, Új-Zéland, Norvégia, Palesztina, Németalföld, Lengyelország, Portugália, Románia, Svédország, Svájc, Törökország, Nagybritannia, Jugoszlávia és Délafrika.

Azok a nemzetek, amelyek különféle okok következtében a nagyszabású emlékversenyen nem képviselhetők magukat, táviratilag mentették ki magukat.

A „Lingdié” ünnepélyes megnyitása az olimpiai játékok mintájára történt. A résztvevő nemzetek zászlóival díszített olimpiai stadionban harsonák jeleztek az egyes nemzetek versenyzőinek bevonulását. A város különböző részeiből vonultak a stadion-

ba, ahol a francia ABC szerint sorrendben állottak fel.

Edgardh H. L. a rendezőbizottság elnöke üvözölte a különböző nemzetek versenyzőit.

V. Gusztáv svéd király ezután megnyitotta nyílvánította a sportünnepélyt. A harsonák új felhangzottak, a kivonult lövészcsoport sorozat adta le és a zenekar Ling emlékére karéket adott el. Hansson svéd miniszter rövid beszédében megemlékezett Lingnek a svéd tornasport terén szerzett érdemeiről, majd a király leleplezte Ling mellszobrát amelyet a Svéd Tornász Szövetség ajándékozott. Az ünnepélyes megnyitás a résztvevő nemzetek csapatainak a király előtt való díszmenetével ért véget.

A város négy különböző helyén, a zenekari csarnokban, a cirkuszban, a városi színházban és az A vikcsarnokban naponta bemutatókat tartottak, melynek műsora állandóan változott. Ezzel egyidőben a vezetők kongresszuson vettek részt. A sportünnepély költségeinek fedezésére Ling-érmeket öntöttek, amely darabonként 3 svéd koronába került, amelyből több mint 15.000 darabot adtak el.

Az ünnepségen résztvevő nemzetek férfi és női tornász- és táncscapatai pompásan bizonyították, hogy Ling elgondolása, illetve rendszere az egész világon jónak bizonyult és hogy a „svéd tornát” késő agkorig mindenki egyformán eredményese üzheti.

Augusztus hatodikán lesznek a kerületi ifjúsági atlétikai versenyek

A bányai atlétikai liga vezetősége Belu Eugen dr. elnök vezetésével elkészítette az augusztus 6-án, a Rapid-pályán lebonyolításra kerülő kerületi ifjúsági atlétikai versenyek műsorát. Eszerint a következő versenyszámok lesznek: 100 m., 200 m., 400 m. és 800 méteres síkfutás, 110 m. gátfutás, 400 m. gátfutás, 1500 m. és 3000 m. síkfutás, hármassugrás, távolugrás, rúdugrás, súlydobás, gerelyvetés, diszkoszvetés, kalapácsdobás és 400×300×200×100 m. staféta. A női atléták számára 100 m. síkfutás

és távolugrás. Dél előtt kilenc órakor a selejtező versenyek kezdődnek, délután négy órai kezdettel pedig a döntőkre kerül a sor. A verseny egyben válogató jellegű, mert az egyes számból győztesei indulnak az országos ifjúsági versenyen. A nevezéseket augusztus 4-ig lehet eljuttatni Belu Eugen dr. címére: Mehala, Closca-1 3. szám. A nevezési díj egyéni versenyben husz lei, stafétában száz lei. Az egyes versenyek első három helyezettje díjazásban részesül.

A Sportul Capitalei szerint fokozatosan csökkentik az A divíziós csapatokban játszó kisebbségi játékosok számát

A fővárosban megjelenő Sportul Capitalei azt írja, hogy 6:5-ös arányt már az év őszén életbeléptetik, a jövő évben pedig 7:4 lesz az arány, míg az 1941—42-ik szezonban bevezetik a 8:3-as arányt. A lap megjegyzi, hogy 6:5-ös arány csak kezdet, mert az egyesületeket kötelezni fogják az arány alkalmazására. Ehhez a tervhez — ami reméljük csak terv marad — annyi hozzá fűzni valónk van, hogy ha ezeket az arányokat megvalósítják, úgy minden csapatnak tegyék kötelezővé, hogy a hivatalos számaránynak megfelelő kisebbségi játékosok alkalmazandak, mert nem tudjuk elképzelni, hogy a román labdarúgószövetségnek is az lenne a hivatalos álláspontja, hogy a kisebbségi játékosok érvényesülését megakadályozza. Gondoljunk csak arra, hogy a múltban éppen ezek a kisebbségi játékosok voltak azok, akik számtalan esetben dicsőséget szereztek az ország színeinek. Indokolatlan tehát, hogy most, vagy egy-két év múlva olyan intézkedéseket léptessenek életbe, amelyek megakadályozzák a kisebbségi értékek szabad fejlődését. Eddig ezen a téren nem volt semmi hiba, hiszük, hogy a jövőben sem lesz. Viszont, ha mégis valóság lesz a tervből, úgy a szabad fejlődés szempontjából feltétlenül szükség van a kisebbségi labdarúgó liga felállítására.

Szerdán este lesz a CAMT ünneplő vacsorája

A CAMT sportegyesület az eredményesebb lezárt szezon megünneplésére szerdán, augusztus 2-án este, a Lloyd-kertben társasvacsorát rendez, amelyre máris olyan sok előjegyzés történt, hogy felkérlik mindazokat, akik a vacsorán részt akarnak venni, jelentsék be ezt a szándékukat hétfőn estig a sportegyesületnek a Lloyd kávéházban levő titkári hivatalában.

Ping-pong verseny László Mihály emlékére

László Mihály, a fiatalon elhunyt asztali teniszjátékos emlékére ma a Weekend-strandon nagyszabású ping-pongversenyt rendeznek. A verseny délelőtt fél tíz órakor kezdődik. A nevezési díj 10 és 15 lei. A ping-pongversenyen Temesvári legjobb játékosai vesznek részt.

Tartalékos csapattal utazott el Románia atlétacsapata Klagenfurtba

Románia válogatott atlétacsapata végül mégis csak elutazott a klagenfurti nemzetközi versenyre. Az elutazás sem ment botrán nélkül, mert az állomáson három kiváló atléta: Dinu Cristea, Vămanu és Schullery nem jelentek meg és a csapat nélkülük utazott el. A szövetség eljárást fog indítani ellenük, ez azonban nem fogja menteni a szövetség hanyagságát és a csapat előreláthatólag gyenge szereplést.

A VILÁG LEGRÖVIDEBB ÖKÖLVIVÓ MÉRKŐZÉSE. Kétségtelen, hogy a „világ legrövidebb ökölvívómérkőzése” címére tarthat igényt a Lister — Carvis mérkőzés. Ezt Sydneyben rendezték meg. Carvis rögton a gongúts után olyan szerencsétlenül csúszott el a szoritóban, hogy könyöke kinyugrott. Az orvos megállapította, hogy nem boxolhat tovább. Technikai k. o. az ötödik másodpercben!

DELI HIRLAP

Bucurestiben
minden újságkioszkban
kapható
Kérje a DELI HIRLAPOT

Sporthírek mindenfelől

Em folyósított kölcsönt a szövetség a Juventus-fővárosi Juventus vezetősége 100 ezer lejes kölcsönt kért a szövetségtől, amelyet azonban a szövetség elutasított.

Hírl az UDR csapatában! A resciai csapat vezetése a nyár folyamán több játékosal tárgyalta, de a vezetőség meg van győződve róla, hogy a közelebbi bajnoki idényben még jobban fel kell erősíteni a csapatot, ha továbbra is bent akarnak maradni a nemzeti bajnokság A) osztályában. Az UDR játékosai tárgyalásokat folytatnak Spielmann és a játékosok vezetőjével. Ugyanakkor a regényesület egy megbízottja Jugoszláviába utazott, ahol a szerződése iránt érdeklődik. Valószínűleg sikerül leszerződnie a válogatott háttérrel lényegesen megerősödik az UDR.

Értesenék megelégedve az egyesületek a nemzeti bajnokság sorsolásával. A labdarúgószövetség közölte a nemzeti bajnokság őszi műsorát, ami nem találta meg az egyesületek tetszésével, ezért hír szerint több egyesület megfellebbezi a sorsolást.

Nem vannak az egyesületek a kettős mérkőzésrendezésének. Az AMTE és a Sportul Studentescă nével valamennyi egyesület aláírta azt az emelet, amelyben kéri a szövetségtől, hogy töltsön a kötelező kettős mérkőzés rendezését. Mindegy úgy az AMTE, mint a Sportul Studentescă csatlakoznak a mozgalomhoz és képviselőik írták az emlékiratot.

Postel Radulescu lesz a brassói ifjúsági tábor vezetője. A szövetség határozata értelmében a brassói ifjúsági tábor vezetője Costel Radulescu lesz, pedig Braun Kálmán és Crutescu.

ELUTASÍTOTTÁK A MURES ÓVASÁT. A labdarúgószövetség bajnoki bizottsága tegnap rendülést tartott, amelyen foglalkozott a galati CFR—Mures mérkőzéssel és a Mures óvaságbizottság az óvas elutasította és a mérkőzést nem elért 4:1-es eredményre a Gloria CFR játékosai. A mérkőzésen kiállított játékosok közt szerepeltek 15 napra függesztette fel játékosjogát Bodea játékosokat ugyancsak 15 napi függesztéssel büntették, de utóbbi két ítéletet a bíróság törvény értelmében nem hajtják végre.

DINA REGÉNYE

A Déli Hírlap eredeti regénye
Írta: Szentirmay Gizi

Nagyon keserves és nagyon erőltetett mosoly a válasz erre.
— Mondd csak Ilona, milyen virág ez itt, nézd itt balról ezen a sötétke ruhán?
Egy kirakatt előtt állottak meg, a Krémer nagysabóműhelyt utánzó kirakata előtt.
— Hát egy krizantém akar lenni.
— Nem nagyságos asszony, ez nem krizantém, hanem egy zöldes-sárga székfű... adta meg a határozott választ Baraci és fele akkortól sem köszöntötte a találkozásánál, otthagya az ámuló hölgyet!

XXXIII.

— Meséljen nekem valamit a gyermekkoráról. Mit a szüleirol.
— A szüleirol? Olyan furcsa nekem, ha visszadolok, hogy nem emlékszem gyermekkoromra képek vissza, mint arra a rettenetes eseményre a csadalom éjszakáján. És a szüleimre is. Akármibe jut valami gyermekkoromra emlékem, az a véres és mindig elhalványítja. Szeretnék nem arról gondolni. Hiába... Vasmarokkal véste lelkembe az élet minden kis mozzanatát...
— És... az édesanyja... Milyen volt? Emlékszem még rá jól?
— Mámára? Gyönyörű, édes szép volt a drága anyu... Olyan nagyon szép és olyan nagyon jó... Sna nem mündött egy rossz szót sem nekem...
— Szőke volt, vagy barna?..
— Világos barna...

Hát persze, jutott eszébe Baracinak, persze, egy barna volt és hirtelen emlékezett az egyik báli táncra, ahol a szép alispánlánynek rezedazöld ruhája volt rózsaszín szalagokkal. Nagyon szép volt és nagyon jól mulatott.
— És... mondja csak, jól éltek a szülei?
— Hogy a... szüleim... jól éltek-e?...
— Igazán... nem tudom... nem emlékszem...

VASÁRNAP, JULIUS 30.

Bucuresti. 8.30: Hanglemezek, torna, háztartási tanácsadó. 9.45: Istentisztelet közvetítése. 12: Hangverseny. 13: Időjelzés, sportközlemények. 13.08: Hanglemezek. 13.55: Román zene. 14.10: Rádió ujság. 14.30: Hangverseny. 15.15: Mezőgazdasági hírek és tanácsok. 15.30: A Társadalmi szolgálat falu-órása. 18: Időjelzés időjárásjelentés. 18.02: Műszaki posta. 18.15: Jazz-darabok. 19: Orvosi tanácsadó. 19.15: Hanglemezek. 19.58: Sporthírek. 20: A hét. 21.15: Szalózene. 21: Táncdarabok. 21.20: Szaxofonszólo. 21.40: Régi dalok. 22.00: Sporteredmények. 22.15: Román zene. 23: Rádió ujság. 23.15: Könnyű zene.

Budapest I. 9: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: Unitárius istentisztelet. 11: Egyházi ének és szentbeszéd. 12.15: Görögkatolikus magyar istentisztelet. 13.30: Cigányzene. 14.40: Felolvasás. 15: Hanglemezek. 16: Gazdasági tanácsadó. 16.45: Fuvózene. 17.25: Közvetítés. 18: Hírek szlovák és magyar-országi nyelven. 18.10: Szalózene. 19.15: Elbeszélés. 19.50: Budapesti Hangverseny Zenekar. 20.15: Hírek. 21.10: „Jón a kegyelmes ur”. Bohózat 7 képpben. 22.40: Hírek. 23: Táncmezek. 23.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24: Cigányzene.

Budapest II. 12.25: Hangverseny. 16.05: Hanglemezek. 20.30: Felolvasás. 21: Hírek. 21.20: Hanglemezek. 21.50: Előadás. 22.20: Faragó György és Albert Ferenc zongora-hegedű száma.

HÉTFŐ, JULIUS 31.

Bucuresti. 7: Hanglemezek, torna, háztartási tanácsadó. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, vizálásjelentés, orvosi tanácsadó. 13.08: Hangverseny. 14.10: Rádió ujság. 15.10: Aktualitások. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Irodalmi krónika. 19.17: Kamarazene. 20: Előadás. 20.15: Hanglemezek. 21: Hangverseny. 21.15: Kreutzer szonáta. 22: Rádió ujság, sporthírek. 22.15: Táncmezek. 23: Olasz zene. 23: Rádió ujság. 23.15: Hangverseny. 23.45: Német és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 13.10: Hanglemezek. 13.40: Hírek. 17.15: Diákléhora.

17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Hírek szlovák és magyar-országi nyelven. 18.10: Felolvasás. 18.40: Cigányzene. 19.30: Előadás. 19.50: Vita-előadás. 20.15: Hírek. 20.25: Molnár Anna hárfázik. 20.45: Kiss Ferenc Petőfi verseket ad elő. 21: Vándorszínészek. Opera egy felvonásban. 22.40: Hírek. 23: Cigányzene. 23.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24: Katonazene.

Budapest II. 19.40: Molnár Anna hárfázik. 21: Hírek. 21.20: Előadás. 21.50: Hanglemezek.

KEDD, AUGUSZTUS 1.

Bucuresti. 7: Hanglemezek, torna, háztartási tanácsadó. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, időjárásjelentés, sport, orvosi tanácsadó. 13.08: Balalajka zene. 13.55: Hangverseny. 14.10: Rádió ujság. 15.10: Aktualitások. 19: Időjelzés. 19.02: Tudományos krónika. 19.17: Hanglemezek. 20.00: Előadás. 20.15: Hanglemezek. 20.30: Wagner zene. 22: Rádió ujság, sporthírek. 22.15: Táncmezek. 22.30: Hanglemezek. 23: Rádió ujság. 23.15: Hangverseny. 23.25: Francia és angol nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 14.30: Postászene. 15.30: Hírek. 17.15: Előadás. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Hírek szlovák és magyar-országi nyelven. 18.10: Szudy Nándorné zongorázik. 18.40: Harmath Géza és Lendvai Ferenc párbeszéde. 19.10: Szalózene. 20.15: Hírek. 20.25: Hanglemezek. 21.15: Komjáthy Aladár verseiből ad elő. 21.35: Az én rádióműsorom. 22.40: Hírek. 23: Hanglemezek. 23.40: Hírek német, olasz, angol, és francia nyelven. 24: Cigányzene.

Budapest II. 19.15: Hanglemezek. 19.45: Mezőgazdasági félóra. 20.30: Előadás. 21: Hírek. 21.20: Hangverseny. 21.45: Felolvasás. 22.45: Cigányzene.

DÉLI HIRLAP
automata telefon száma: 28-10

hoz, ami most közeledett felé. Gyilkos tekintettel, izzó gyűlölettel jött mint maga a megtestesült bosszu.

Már nem tudott hátrálni... már ott volt egész közel az ajtóhoz, de nem tudott megfordulni sem, annyira leigázta ez a tekintet.

— Nyomorult, — mondta az asszony és felrattotta az ajtót.

Baraci kitámolygott. Ment, ment, semmit sem tudva, csak azt az irtózatot tekintet magá előtt látva, ami ki tudta volna űzni a világból.

— És most... mit tehetek? Megállt és feltekintett a sötét, felhős égre. Most mit tegyek?

Felette nagy világosságban fényesítették az eget a Rubány gyárának transzparensei...

Hipnotizálva meredt hosszú ideig az égre, majd megindult a kivilágított gyár felé, mint egy holdkőros.

XXXIII.

Villámgyorsan futotta végig az ujságokat. Elejétől végig. Idegesen lapozott és olvasott anélkül, hogy tudta volna mit.

Nyole napja tartott ez a harc önmagával. Nyole napja utazott és kinczta magát, de nem tudott hátrózni. De most, ahogy itt ült, egész világosan látta, hogy vissza fog menni nagyon hamar. Visszamegy, visszaviszi a szive — ahogy ezt a jósnő mondta. Elhozta a feje — igaz! Igly volt.

Most, amikor igyekezett nyugodtan utána gondolni a dolgnak, úgy vette észre, hogy tényleg nem történt olyan rettenetes valami azon a szerdai napon ott kint az állomáson. A nők romantikusak... Szeretnek regényességét szőni az életükbe. Mert tényleg nem is ismerhették azek egymást. És ha ismerték is, csak nagyon futólagosan, biztosan. Nem emlékezett, hogy valaha is egyetlenegy lépést tehetett volna Dina akár ő, akár a Baraci nélkül.

Nincs semmi értelme ennek az önkínzásnak. Most elég volt. Azóta már rájöhett Dina is a nem egészen kifogástalan jelenetre. Most csak gyorsan hazá. Amilyen gyorsan csak lehet. Hiszen nyole napja egy szó hirt sem hallott otthonról.

Gyorsan rohant fel a hotelbe és még gyorsabban, ki az állomásra... Igaz, hogy a vonat csak két és félóra múlva indul, de még mielőtt meggondolná a dolgot, inkább elindul.

(Folytatjuk)

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet, alapján apróhirdetési áraink a következők: állástkeresés, elveszett tárgyak, eltűnt szerszámok, fürdő- és gyógyhely hirdetések szavankint egy leu. Levelezés nem közzétehető. Házasság szavankint öt leu, minden más rovatban szavankint kettő leu. Legkevesebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Bratianu kerület: Tamás-trafik, Piata Badea Cărtan 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett) Grósz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Melfenbein-trafik, Piata Lahovari IV. kerület: March-trafik, Piata Küttl. — Nógrády-trafik, (Ti voli mellett). Olariu-trafik, Piata Dragalina 6. T. 45-06. — Vittek-trafik, Bul. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45-18.

Alkalmazás

Megbízható perfekt szobalány szakácsnő mellé augusztus 1-re kerestetik. Bulev. Regina Maria 17. 1039

Bőrgyári munkásokat felveszünk, előnyben azok, akik felsőbb készítésnél gépeken is dolgoztak. Ajánlatokat bizonyítvány másolattal beküldeni. „Carmen” cipőgyár r. t. Oradea. 514

Allást keres

Étel hordást, vagy más könnyebb munkát vállal középkorú nő. Cím Freidorf XXVI. ucca 21. 1065

Irodai gyakorlatom hét év. Foglalkozást keresek. Kiss Lajos Fratelia I. 26. 1034

Utikísérőnek menne bárminő betegnél vagy gyengélkedő mellé, bel, vagy külföldi fürdőhelyre, nyugodt, moderán, finom lelkű, előkelő gondolkodású, feltétlenül megbízható, komoly, középkorú úriasszony. Úgy gyermekeket, mint felnőtteket a legkiválóbb gondozásban részesítené. Beszéli a három hazai nyelvet. Előnyben rheumatikus gyógyhelyek. Szíves ajánlatokat kérek. „Fürdő utikísérő” jellegére a kiadóba. Választ kérem a lapban jelezni. 1190

Fogászati technikus 14 évi gyakorlattal teljesen perfekt, aki az acél fogászatban is nagy jártassággal bír, fél napos, esetleg egész napos alkalmazást keres. Cím a kiadóban. 1188

Megbízható középkorú minden szakkészségű ajánlkozók vidékre, vagy hegyekben, háztartás vezetésében teljes jártassággal bír. Cím a kiadóban. 1187

Esslingeni —
Deszka Jalousien —
Lenvászón —
Uzleti napellenző —
Szövött rips —
Folie — Celofan —
kirakat —
szerez

Romanovszky Ernő IV. str. V. cirescu 19

Felhívás

Egyik ügyfelem megvette Grosz Elena, Timisoara III., Doja ucca 30 szám alatti vendéglő-éttermét. Felhívom nevezett hitelezőit, hogy 2 napon belül irodámban annál is inkább jelentkezzenek, mert későbbi jelentkezéseket nem lehetne figyelembe venni.

Dr. Andres Ferenc

ügyvéd, I., Str. V. Alexandru 7.

Oktatás

Matematikatanár bármely vizgára ké szülőik magántanítását vállalja (Latin nyelv is) IV., Str. Bolinteanu 11 Telefon: 31-70. 1139

Oktatás középiskolai tanárnő privát-órákat ad német, angol, francia, latin, görög, román és magyar nyelvből, továbbá stenografiából a 3 hazai nyelvben. III., Bulev. Carol 7. II. em. 9 ajtó. 1155

Pótvizsgára lelkismeretesen előkészíttek, elsősorban román nyelv és irodalom, történelem, földrajz, és francia nyelv, és irodalomból. Eddigi eredmények garantálják a sikert. Cím I., Bulev. Reg. Maria 3. II. em. 6. Telefon: 18-41 1070

Aki elsőrendű szakmunkát kíván

Paplan-ban

az forduljon

LUCZAY-hoz Timisoara, III., Odobescu u. 26.

Lakas

Három és 4 szobás lakások, fürdőszobával és összes mellékkeliségekkel, valamint egy üzlethelyiséggel 3 szobával irodának is alkalmas azonnala kiadó. Közélebbit Splendid szálloda Timisoara, Iosefin. 1162

Modern napos 4 szoba, hallos és 3 szobás lakás VIII. 1-re kiadó. III., Str. Doja 5. Érdeklődni telefonon: 43-38. 1181

Csak rendes lakónak ajánlom azonnala, vagy novemberre a Müller Guttenbrunn 8 szám alatti modern 3 uccai szobás lakásom, havi 2.000 leiert. 1173

Ötszobás modern, hallal bíró I. emeleti villalakás augusztus, esetleg szeptember 1-re kiadó. Felvilágosítást 12-21 telefonszám alatt. 1177

Hónapos bútorozott szobák havi 1.300 leiert Splendid szállodában Timisoara, Iosefin kiadók. 1161

Kétszobás hallos lakás, szép fekvésű modern, nagy terrasszal és mellékkeliségekkel azonnala, vagy augusztus 1-re kiadó. Érdeklődni délelőtt 9-12 között. II., Str. Dorobantilor 30. Telefon: 43-29. 996

Melyik magános gyermektelen özvegy vagy elvált úrnő adna, diplomás egyedülálló szerény igényű úriembernek bútorozott szobát azonnala Ajánlatokat árjegyzékkel „Negyvenas” jellegre kérek. 1133

Modern 2 szobás uccai lakás előszobával mellékkeliségekkel Józsefvárosi piacnál szeptember 1-re kiadó. Pop IV. Str. Fröbl 47. II. em. 1. Megtekinthető 9-12-ig és 3-4-ig. 1191

Adás-vétel

Férfi kerékpár jó állapotban sürgősen megvételre kerestetik. IV. Str. Bratianu 39. Portás. 1174

Hordeók és kádak elsőrendű minőségben minden nagyságban raktáron. Ászokhordeók speciális előállítására. Fagyalt korzevatorok gyári árak mellett kaphatók. Appeltauer hordeógyár, Timisoara IV., Str. Fröbl 5. Telefon: 43-46. 556

Elsőrangú házhelyek III. kerületben tehermentes átírással, jutányosan eladó. Felvilágosítás Alföldi Géza dr. I., Lonovics u. 8. 1149

Singer varrógép jó állapotban eladó. V., Str. Sagovics 12. 1064

Hordeók 20 drb. eladók. IV., Str. Iancu Vacarescu 39. Megtekinthető a déli órákban. Házmeztérnél. 1176

Dióhálszoba és kárpitozásműküli recamier eladó. Földi asztalos II., Str. Simion Barnutiú 80. A kettes villamos megállóhoz közel. 1182

10 m. tiszta akácmező és 20 elsőrendű keresztzett olasz méhkasban kapható. Hess Ferenc, Ramna. 1184

Modern takaréktűzhelyek

kiváló minőségben. Allandó rakható románcsozott és fekete tűz-helyekben

KÁLMAN DEZSŐ

speciális takaréktűzhelyüzem

Timisoara IV. Bulev. Carol 40.

Külföldje

Törött porcellánt, elefánt csontot, rámiát, márványt restaurálók. F. nyos részeket pótlók. III., Bulev. rol 7. Fenyves. 1

Tengeri üdülő-utazások

a M. S. „MILWAUKEE” hajóval met és felfrissülést jelentenek.

Az Island-, Spitzbergák és Norvika utazásra (július 7.—augusztus 3.) az összes jegyek elkelttek. Az utolsó ezidei Keleti tengeri, végiai és Spitzbergák utazásra, augusztus 5.—26-ig tart, még néhány jegy kapható.

1939. évi Földközi tengeri nyári évi utazások:

Spanyolország és Földközi-tenger augusztus 29—szeptember 16-ig

Görögország és Itália szeptember 19—október 3-ig.

Nagy földközi-tengeri utazás

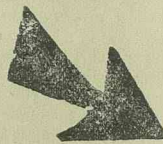
október 6—október 31-ig. Felvilágosítás és prospektus: Hamburg-Amerika Linie S.A.

Timisoara I., Str. Mercy 1. Telefon: 36-66.

MODERN butor, porcellán és üvegáruk, olcsó ajándéktárgyak

L. Schmidt n. Schuster-né

Timisoara I., Lonovics ucca 3

Hirdessen a DÉLI HIRLAP-ban

AUGUSZTUS

6

Református népünnepély

Ujkisodán egyházi építkezés alapja javára

Nyomatja a „HIRLAP” tipografia si editura S. I. n. e. Arad